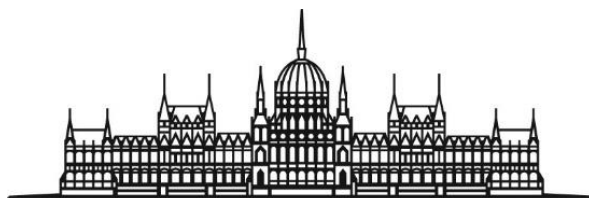

Országgyűlési Napló

Dr. Latorcai János és Lezsák Sándor
elnöklete alatt

Jegyzők: *Mihálffy Béla, dr. Vadai Ágnes*

Tárgyai	Hasáb
Az ülésnap megnyitása	13521
A digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló	
törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	13521
Dömötör Csaba , a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára, a napirendi pont előadója	13521
Felszólalók:	
Demeter Zoltán , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	13524
Dr. Harangozó Tamás , az MSZP képviselőcsoportja részéről	13527
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	13530
Z. Kárpát Dániel , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	13533
Dúró Dóra , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	13537
Nyitrai Zsolt (Fidesz).....	13542
Dr. Vadai Ágnes (DK)	13543
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)	13543
Dúró Dóra (Mi Hazánk)	13546
Dömötör Csaba , a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkárának előadói válasza.....	13550
A nemzeti adatvagyon hasznosításának rendszeréről és az egyes szolgáltatásokról	
szóló törvényjavaslat, valamint az internetes közvetítő szolgáltatások egyes szabályairól	
szóló törvényjavaslat együttes általános vitája a lezárásig	13553
Dömötör Csaba , a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára, a napirendi pont előadója	13553
Felszólalók:	
Demeter Zoltán , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	13555
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	13558
Dócs Dávid , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről	13559
Egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	
Farkas Sándor agrárminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója	13561
Felszólalók:	
Czerván György , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	13566
Földi Judit , a DK képviselőcsoportja részéről.....	13569
Hollik István , a KDNP képviselőcsoportja részéről	13571
Bencze János , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	13571
Szabó Rebeka , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	13573
Dócs Dávid , a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről.....	13577
Farkas Sándor agrárminisztériumi államtitkár előadói válasza.....	13580
Napirend utáni felszólalások:	
Bencze János (Jobbik)	13583
Dócs Dávid (Mi Hazánk)	13584
Az ülés bezárása	13586

Az ülésen jelen voltak:

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára, FARKAS SÁNDOR agrárminisztériumi államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakának
15. ülésnapja
2023. november 23-án, csütörtökön
(9.00 óra - Elnök: dr. Latorcai János
Jegyzők: Mihálffy Béla és dr. Vadai Ágnes)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Jó reggelt kívánok, tisztelt képviselőtársaim! Szeretettel köszöntöm valamennyiüket, és köszöntöm mindazokat, akik figyelemmel kísérik mai ülésünket. Az Országgyűlés őszi ülészakának 15. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Vadai Ágnes és Mihálffy Béla képviselő urak lesznek a segítségemre.

Most soron következik a **digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/6076. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Elsőnek megadom a szót Dömötör Csaba államtitkár úrnak, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének, aki felszólalását itt, az emelvényen mondja el. Megvárom, amíg államtitkár úr felfarad az emelvényre, a szöszékre. *(Megtörténik.)* Államtitkár úr, ön é a szó, parancsoljon!

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Egy olyan törvényjavaslatot tárgyal most a Ház, amely szándékaink szerint jelentősen könnyíti majd a magyarok életét. A célunk nem kevesebb, mint az, hogy az emberek minél több ügyet tudjanak elintézni digitális eszközön. Ha az állampolgárok digitálisan is el tudják intézni az ügyeiket, akkor időt spórolnak meg, amit másra is tudnak fordítani.

A digitalizáció emellett gazdaságélénkítő hatású és növeli Magyarország versenyképességét. Magyarországon már számos olyan intézkedés történt, amelyek jelentősen javították a digitális ügyintézés színvonalát. Ilyen például az eSZJA felület, amely nagymértékben megkönnyíti a személyi jövedelemadó bevallását.

Megkerülhetetlen körülmény, hogy az asztali számítógépek helyett ma már sokkal inkább mobil eszközön internetezünk, és azokban az országokban, amelyek digitálisan élen járnak, ma már a digitális közszolgáltatásokat is okostelefonon veszik igénybe.

Magyarországon a társadalom széles rétegei rendelkeznek már okostelefonnal és mobilinternettel. A 16-74 év közöttiek 84 százalékának van okostelefonja és széles sávú mobilinternet, a 18-30 év közöttiek esetében az okostelefon-használat aránya a 100 százalékot közelíti.

Mindezek miatt az eddigi eredményeken túl most újabb szintlépésre van szükség. A tárgyalt törvényjavaslat ezt segíti elő a digitális állampolgárság

programon keresztül. Mi is a program lényege? Röviden az, hogy az ügyintézés, az igazolvány és az aláírás is mobilra költözik. Az állampolgárok kapcsolata az állami intézményekkel nélkülözhetetlen, és jogos az az elvárás, hogy egyszerűen és átláthatóan működő szolgáltatásokat kapjanak. Ezen jogos elvárás alapján egy olyan központi mobilalkalmazás jön létre, amely mindenki számára elérhető, és folyamatosan bővül majd újabb funkciókkal.

Az a cél, hogy a most még egymástól elkülönülő rendszerek helyett egy helyről lehessen intézni az ügyeket a lehető legkényelmesebben és leggyorsabban és okostelefonról is. Mit jelent ez majd a gyakorlatban? A magyarok az alkalmazás segítségével egyetlen gombnyomással igazolhatják majd személyazonosságukat, és rendezhetik fizetnivalóikat az állam vagy a közművek felé. Tehát nem kell majd magunknál tartani az igazolványainkat. A személyazonosságunkat mobilról is igazolhatjuk a rendőrnek, és az életkorunkat is igazolhatjuk majd anélkül, hogy más személyes adatot bemutatnánk. A felhasználók egy helyen látják majd a személyes adataikat, amelyeket az állam által hitelesített módon tudnak majd megosztani. Nem kell többé papírokat szkennelni és e-mailen küldözgetni. Biztonságos elektronikus aláírást is kapnak majd, így elektronikusan is aláírhatnak majd dokumentumokat.

A cél az, hogy minden közigazgatási ügyet digitálisan is el lehessen intézni, az ügyintézés egy gombnyomással el lehet majd indítani, ezután a szükséges adatokat és dokumentumokat az állam szerzi majd be.

Az új alkalmazásban az ügyintézés életeseményalapú lesz. Az elsők között a születéssel és az autótájjal kapcsolatos ügyeket lehet majd elintézni. Később a költözéssel, házassággal, vállalkozásindítással kapcsolatos ügyeket is el lehet majd intézni, de például az erkölcsi bizonyítványt is be lehet majd így szerezni.

Az alkalmazás lehetőséget teremt arra, hogy a felhasználók megkaphassák ott a hivatalos leveleiket és válaszolhassanak is azokra. Arra is lehetőség lesz, hogy az összes közműszámla ideérkezzen, és azokat majd e-fizetésen keresztül lehet rendezni. A későbbiekben annak is szeretnénk megteremteni a lehetőségét, hogy ha az állampolgár szeretné, akkor egy háztartási gép garanciajegye is rendelkezésre álljon itt elektronikusan.

Szintén érzékelhető segítség, hogy a felhasználók értesülni fognak a legfontosabb dokumentumaik lejáratáról, például a személyi vagy a műszaki vizsga lejáratáról. És ami épp ennyire fontos, a jövőben a banki vagy biztosítási ügyintézésben is lehet majd használni az egyszerűsített azonosítást vagy a digitális aláírást. Ehhez piaci szereplőket is be kell vonni a programba, az ezzel kapcsolatos egyeztetések már zajlanak.

Adódik a kérdés, hogy kötelező lesz-e az új alkalmazás használata. A válasz az, hogy nem. Mindenki szabadon dönthet majd arról, hogy szeretne-e részese

lenni ennek a programnak, és később sem lesz kötelező. Aki szeretné, annak aktiválnia kell majd egy digitális profilt, ezt követően tudja igénybe venni a szolgáltatásokat. Bármikor dönthet úgy valaki, hogy megszünteti a profilt. Ha valaki nem szeretné használni a mobilalkalmazást, a webes ügyintézési lehetőségek elérhetőek maradnak.

Fontos és alapvető körülmény, hogy az állam csak azokhoz az adatokhoz férhet hozzá, amelyeket eddig is tárolt és amelyekhez eddig is hozzáfért, ezért - fogalmazzunk így - többlétezés az állam oldalán nem keletkezik. A változás csak abban áll, hogy könnyebb és gyorsabb lesz az ügyintézés. Az új rendszer a ma elérhető legmagasabb szintű informatikai biztonságot garantálja majd. A megfelelő biztonsági intézkedéseknek köszönhetően kivédhetőek lesznek a kibervédelmi veszélyek.

Adódik a kérdés: mikor lesz ebből valami, mi a további menetrend? A törvényjavaslat a jogszabályi kereteket teremti meg, tehát ez egy előfeltétel. Ezek után azt szeretnénk elérni, hogy 2026-ra a magyarok szinte minden közigazgatási ügyet online, azon belül is okostelefonon intézhessenek.

Ennek alapján az alábbi keretszolgáltatásokat fogjuk majd fokozatosan, ütemezetten bevezetni. E-azonosítás: ez mobilalkalmazáson keresztül biztosít elektronikus azonosítást. E-aláírás: ez egy hiteles elektronikus aláírás. E-posta, amely áttekinthetővé teszi a kétoldalú kommunikációt a digitális térben. E-dokumentumkezelés: ez hiteles elektronikus dokumentum előállítását és tárolását teszi lehetővé. E-fizetés, amely a felhasználó számára lehetővé teszi a fizetési kötelezettségek digitális teljesítését, ez vonatkozhat a közterhekre, a díjfizetésekre és bírságokra is.

Talán az is fontos kérdés, hogy hogyan illeszkedik ez a törvényjavaslat az uniós jogszabályalkotási folyamatokhoz. Ezen a területen most fogadják el majd az úgynevezett eIDAS 2. irányelvet. Ez az irányelv egy olyan új digitális tárca létrehozását írja elő a tagállamoknak, amelynek lényege, hogy mobil eszközön tárolhatják és használhatják okmányaikat és más hivatalos irataikat. A ma tárgyalt törvény elfogadása azt jelenti, hogy Magyarország fogadhatja el majd elsőként az uniós irányelvben foglaltakat. Ilyen is van.

Van még egy fontos kérdés, amelyre szeretnék kitérni. Az új uniós irányelv előírja az egységes digitális azonosító használatát. Ez a digitális állampolgárság programnak is alapja. Az ilyen joggyakorlatokat azonban a korábbi alkotmánybírósági ítéletkezés alkotmányellenesnek tekintette. Ezek az ítéletek azonban olyan időszakban születtek, amelyben más volt a technológiai színvonal, és mások voltak az ügyintézési kapcsolatok elvárások. Ezt a jogi helyzetet egy alaptörvény-módosítással szeretnénk feloldani.

Az új szabály felülírja a korábbi azonosítási modellre épülő szabályozást. Az azóta bekövetkezett technológiai fejlődésnek köszönhetően ez a modell mára meghaladottá vált, továbbá az adatvédelmi szabályok is lényegesen szigorodtak, mi több, azóta már

az Európai Unió is felülszabályozta a kérdést a sokat emlegetett GDPR-ral.

Ahogy ez a konkrét javaslat is mutatja, arra keresünk megoldásokat, hogy hogyan lehet Magyarország a következő évek nyertese, jelen esetben a digitálizációban is.

(9.10)

A digitális állampolgárság könnyebb és biztonságosabbá fogja tenni az ügyintézését a mindennapokban. A hétköznapokból egyre inkább eltűnnek majd a fizikai okmányok. Az a célunk, hogy egy digitálisan is fejlett országban éljünk, ahol a közszolgáltatások megfelelnek az állampolgári igényeknek és a kor technológiai színvonalának is. A program gazdasági jelentősége is vitathatatlan, hiszen a digitális ügyintézés fel-futása jelentős költségcsökkenéssel és hatékonyságnövekedéssel jár.

Mindezt összefoglalva: úgy gondoljuk, hogy a törvényjavaslat a gazdasági versenyképességet is jól szolgálja, mint ahogy azt is, hogy folyamatosan javuljon az életszínvonal Magyarországon, ebben az esetben magas színvonalú közszolgáltatásokon keresztül. Mindezek miatt jó szívvel ajánljuk a képviselőknek ezt a törvényjavaslatot a patkó mindkét oldalán. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. *(Taps a kormánypárti sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszterhelyettes, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Mielőtt folytatnánk munkánkat, ülésvezetési kérdésben kell döntenie az Országgyűlésnek. Dúró Dóra alelnök asszony jelezte, hogy fel kíván szólni a mai általános vita során. A határozati házszebály 17. § (5) bekezdése úgy szól, hogy a házelnök és az alelnökök képviselői felszólalásuk esetén a tárgyszorozaton lévő ugyanazon önálló indítvány további tárgyalása során a szavazás lezárásáig az ülés vezetésével kapcsolatos feladatokat nem láthatják el, kivéve, ha az Országgyűlés ehhez hozzájárul. A hozzájárulásról az Országgyűlés vita nélkül, kézfelemeléssel határoz.

Kérdezem tehát a tisztelt Országgyűlést, hozzájárul-e ahhoz, hogy Dúró Dóra alelnök asszony az előterjesztés további tárgyalása során vezethesse az ülést. Kérem, kézfelemeléssel szavazzanak! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen.

Megállapítom, hogy az Országgyűlés látható többsége indítványomat elfogadta.

Tisztelt Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. Elsőnek a Fidesz képviselőcsoportjából megadom a szót Demeter Zoltán képviselő úrnak. Parancsoljon, képviselő úr, ön é a szó.

DEMETER ZOLTÁN, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselőtársaim! Nagyon sokan tudják itt a parlamentben, hogy hivatásom szerint református lelkész vagyok. A mostani felszólalásomban mégsem szívhez szóló akarok lenni, hanem sokkal inkább az értelmükre szeretnék hatni.

Különös helyzet, hogy idáig jutottunk. A digitális állam és a digitális állampolgár olyan kifejezések, amelyeket mindnyájunknak szoknunk kell, miközben a digitalizáció fogalmát és tartalmát már teljesen természetesen vesszük.

Az emberiség fejlődéstörténetében nem ez az első alkalom, hogy szintet lép a világ. Valamikor iskolai tanulmányaink során hallottuk, hogy a kerék feltalálása nemcsak a közlekedés eszközeit és módját, de a beszéd és a nyelvi kultúra alakulását is befolyásolta. Aztán az ipari forradalomról is tudjuk, hogy akkora lépés volt a termelésben, mint a hajózás a közlekedésben vagy akár mint az írásbeliség megjelenése.

Nyilvánvaló az, tisztelt Országgyűlés, hogy minden változásnak van ellenzője és van támogatója. Mindenki más-más okból és megközelítésben támogat vagy pedig ellenez valamit. Azt azonban látnunk kell, hogy a fejlődés ma a digitalizáció felé halad, és az, ami velünk történik néhány évtized óta, az emberiség időfolyamára levetítve évezredek jelent, amihez nyilván nehéz igazodni, amivel nehéz egy vagy két emberöltő alatt lépést tartani, és mégis meg kell ezt tennünk.

Bármelyik kormány ugyanezt tenné, mint ahogyan valószínűleg politikai okokból bármelyik ellenzék is ugyanezt tenné, amit a mostani ellenzék, önök tesznek, ez a dolga, a kormánynak meg az, hogy haladjon a fejlődés útján. Bizonyára ismerik az arab közmondást: a kutya ugat, a karaván halad.

Bizonyára sokat fogunk hallani még ebben a parlamentben a digitális állam és a digitális állampolgár felvetéséről, azt azonban nemcsak érdemes tudnunk, hanem kell is számolnunk vele, hogy ez csak nekünk jelent feszültséget. Amikor otthon megkérdeztem a gyermekeimet, és látom az unokáimat vagy a tizenéves korosztályt, akkor nem is értették a problémámat, és ha önök otthon megkérdezik a gyermekeiket vagy unokáikat, akkor biztos vagyok benne, hogy ugyanezt fogják tapasztalni. Sőt, talán meg sem kell kérdezni, csak nézzék meg a gyakorlatot, ahogy a kommunikációban részt vesznek, ahogyan az okostelefonjaikat használják, pillanatok alatt eloszlik a kétsegük, hogy mi a jövő útja.

Ezért tehát mondhatom azt is, tudom, hogy itt kell a parlamentben ezt a vitát lefolytatni, de talán nem is a parlamentben kellene lefolytatnunk, hanem odahaza a családokban, az iskolák osztálytermeiben, és talán könnyen az derülne ki, hogy tulajdonképpen önmagunkkal vitázunk egy olyan dologról, egy olyan tényről, ami valójában már eldőlt.

A kulturális és kommunikációs fejlődés ezt a kérdést gyermekeinkkel már eldöntötte, és ha magunkban vagy így egymás között azon tépelődünk, hogy a digitalizáció biztonságosabbá vagy kiszolgáltatottá tesz bennünket, annyi bizonyos, hogy már ez is eldőlt, az utánunk jövő nemzedék a komfortosabb szolgáltatás mellett döntött.

Elnéztem a gyermekeket, ahogy sorban állnak a vásárlói pénztárnál, a sportpályák beléptetőkapuinál, az egyetemi felvételi ponthatár jelzéseinél, vagy ahogy

elmennek egyet szórakozni - a lényeg az, hogy mindent az okostelefonjukról intéznek. És mi, akik talán zavarba jövünk attól, hogy ezen keresztül - mert hallani ezt a véleményt az ellenzék részéről - megfigyelnek bennünket, felismerik a szokásainkat, hibáinkat és gyengeségünket, az csupán egy illúzió, hogy mindent eddig nem tudták azok, akik erre kíváncsiak. Igen, egy olyan világban élünk, amikor akinek takaragnivalója van, az nehezen boldogul. Az ellenzék által oly gyakran emlegetett transzparencia azt is jelenti ez esetben, hogy nemcsak a pénztárcánk vagy a szokásaink látszanak, hanem a kapcsolataink is könnyen átláthatóvá válnak. De ez is eddig technikai kérdés volt.

Jézus korában még nem volt okostelefon, és mégis egyértelművé tette, amikor ezt mondta: semmi sem marad titokban, nincs titok, ami ki ne derülne. Aki tehát attól tart, hogy a digitális állampolgárság és ügyeink intézése egyben nyilvánosságot is jelent, annak - ha tetszik, ha nem - ez lesz a digitális lelkiismeret. Egyébként pedig, ha felnyitják a komputerüket, vagy az okostelefonjukba belenéznek, az e-mailbe, az sms-be, a Messengerbe, a Facebookba vagy amit használnak, akkor láthatják azt, hogy folyamatosan jönnek a hirdetések, az üzleti és kereskedelmi ajánlatok a gyógyszeripartól a sátorponyváig, akkor azt is érzékelik, hogy ez a világ, ami ellen tiltakoznak, már itt van. Benne élünk valamiben, amivel akkor tudunk ellenőrzött kapcsolatot tartani, ha mi is beszéljük azt a nyelvet, és ha nemcsak ők értenek minket, hanem mi is értjük őket. Ez valóban megtisztító hatású lehet, mert az embernek vigyáznia kell arra, hogy mit mond, mit tesz, hová megy.

Ha lehet azt mondani, és itt mégiscsak mint lelkes szöveg, hogy ha valakinek eddig a lelkiismeret nem segített a jó úton maradni, akkor ebben a digitalizáció új szakaszt nyithat.

(9.20)

Tisztelt Képviselőtársaim! Az ipari forradalomhoz hasonlítottam az elején a digitalizáció folyamatát, de hasonlíthatom a mezőgazdaság gépesítéséhez is, ami bizony a maga idejében sok ellenzőre talált, mondván, hogy mi lesz az állatokkal, mi lesz az emberekkel, ha átveszik szerepüket a gépek. S azóta látjuk, hogy a gépesítés nem csupán a munkát könnyíti meg, hanem azzal, hogy kiváltja az emberi erőt és erőfeszítést, hatékonyabbá válik a tevékenység. Arról pedig már nem a gép tehet és nem a lánctalp, hogy tankokat gyártanak, hanem erről az ember tehet.

A nehézséget inkább abban látom, hogy a 60 év fölöttiek számára nem erkölcsi vagy etikai, hanem technikai nehézséget jelent a digitalizációban eligazodni. És amíg az erkölcsi és etikai szempontokon könnyen túteszik magukat egyesek, a technika már komolyabb gondot okoz. Megismétlem: kérdezzék meg a gyermekeiket, akarnak-e digitális kultúrát, digitális államot, akarnak-e digitális osztályt, digitális polgárságot.

A tervezetben benne van, hogy az állampolgárok rendelkeznek az adataikról, hogy az adatkezelők felhasználhatják azokat vagy sem. Digitálisan átláthatóbb lesz nemcsak a polgár, hanem az állam is. Bizonyára azt is rajtam kívül többen érzékelik, hogy egy-egy digitális bejelentkezéskor ügyfél- vagy felhasználóazonosítót, jelszót vagy olyan megjelölést kíván, ami titkos mások előtt. S az ember zavarban van, mert mindenütt annyiféle jelszó, felhasználói név, kód és egyéb jelrendszer szükséges, ahány platformba belép. És az ember talán már nem tudja pontosan követni maga sem önmagát. A digitális állampolgárnak egyetlen azonosítója lesz a tervezet szerint, ami azt jelenti, hogy innentől kezdve az embernek azt az egyet kell megjegyeznie ahhoz, hogy beléphessen bárhova.

S amint már említettem, az attól való félelem, hogy a megfigyelésünket is segíteni fogja a digitalizáció, egyben azt is jelenti, hogy az élet átláthatóbb lesz. És azoknak talán van okuk tartani ettől, akiknek targonatnivalójuk van.

Összességében tehát azt kell mondanom, hogy ne álljunk el, ne zárjuk le azt az utat, amin a gyermekeink már járnak, hanem sokkal inkább szegődjünk melléjük, és ezen az úton segítsük az ő biztonságukat és a sajátunkat is. Ezért tisztelettel kérem az Országgyűlést, képviselőtársaimat, hogy támogassák ezt a törvényjavaslatot. Köszönöm. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Harangozó Tamás képviselő úr, aki felszólalását az emelvényen mondja el, az emelvény szószékéről. Megvárjuk, míg képviselő úr föléérkezik az emelvényre. *(Megtörténik.)* Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. HARANGOZÓ TAMÁS, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Először Demeter Zoltán képviselőtársamhoz, a Fidesz vezérszónokához fordulnék engedélyért. Szeretném megkérni, hogy ha megengedi, akkor elmondanám a vezérszónoklatomat, a beszédemet, mert nem tudom elugatni, ugyanis nem vagyok sem kutya, sem állat, ember vagyok, úgyhogy ezt inkább elmondanám.

S mielőtt még belemennék a javaslat elemzésébe, szintén a képviselőtársamnak szeretném a figyelmébe ajánlani, hogy ha beszél a gyerekeivel vagy az unokáival, ezek a fiatalok többek között nézik a Black Mirror című sorozatot is, és azt gondolom, ha látják és tudják, hogy a mégoly demokratikus stratégiai szövetséges Kínai Népköztársaságban a hasonló rendszer milyen módon vált az állampolgárok nyakörvévé, pórzává az állam kezében, akkor biztos vagyok benne, tisztelt képviselőtársam, hogy ezekre a veszélyekre ők is komoly veszélyként tekintenének vagy tekintenek már ma is. S azt gondolom, hogy pont az Országgyűlés épülete az, ahol egy ilyen törvényjavaslat vitájában

ezekre a veszélyekre fel kell hívni a figyelmet, és például kérni kell az olyan jogi garanciákat, ami ezeket kizárja.

A javaslat bár nevét és tartalmát tekintve egy új törvényjavaslatnak tűnhet, valójában egy létező terület újraszabályozását jelenti. A javaslat által érintett területeket eddig az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény tartalmazza, amely a jelen javaslat hatálybalépésével egyébként hatályát is veszti.

A javaslat alapvető és központi eleme az újonnan a javaslat által bevezetésre kerülő digitális állampolgárság. A javaslat szerint a DÁP-szabályok lényege, hogy a digitális állampolgárság koncepcióját vezeti be és szabályozza, prioritásként kezelve a digitális technológiák által támogatott ügyintézés és szolgáltatásokat, elősegítve a technológiai fejlődést és a digitális transzformációt, valamint javítva az állampolgárok és a kormány közti interakciót a digitális térben.

A főbb célkitűzések a következők: széles körű digitális szolgáltatások, optimalizálás és digitalizáció, mobilbarát megközelítés, egységes digitális ügyintézés, adatok felhasználása és együttműködés, digitális magánjogi tranzakciók.

Elvi szinten fontos leszögezni, hogy a digitális online ügyintézés kiterjesztése, a lehetőségek növelése és az eljárás gyorsítása alapvetően kívánatos. Kívánatos egyrészt az állampolgári hozzáférés szempontjából, hiszen az indokolatlanul hosszú ügyintézési idő drasztikusan csökkenti az állampolgárok közigazgatásba vetett bizalmát, másrészt az állam számára is, hiszen a gyorsabb ügyintézés költségszökkentő hatású, ráadásul az állam automatizált digitális ügyintézőkkel csökkenti tudja a közigazgatási szervezetrendszerben meglévő emberierőforrás-hiány által okozott fennakadásokat.

A konkrét javaslat azonban számos politikai és jogi aggályt vet fel. A jogi aggályok tekintetében első körben a javaslat által széles körben alkalmazott kormányrendeleti szabályozási körre kell utalni. A javaslat a szövegében számos helyen utal kormányrendeleti szintre olyan szabályozási tárgyköröket, amelyeket az Alaptörvény szerint is törvényben kell rendezni, arra való tekintettel, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Ezzel szemben a javaslat alapján kormányrendeleti szintre kerül többek között delegálásra annak a meghatározása, hogy mely szolgáltatásokat lehet például a javaslat indoklásában is jelzett mobilapplikáción igénybe venni.

Bár a szabályozási tárgykör tekintetében alapvetően ez kerülhetne kormányrendeleti szintre, azonban a szabályozás tartalmára tekintettel ez valójában

adattovábbításra és adatkezelésre való felhatalmazást is jelent egyben, vagyis azt, hogy a szolgáltatást nyújtó szerv számára ezeket az adatokat továbbítani fogják, akiknek ráadásul joguk van ezeket az adatokat további igénylők számára is szolgáltatni. Ezek a további igénylők az érintett állampolgárokon kívül lehetnek piaci szereplők is, a javaslat indoklása által említett módon bankok, biztosítók.

Ezen a ponton fontos utalni a 15/91. (IV. 13.) AB határozatra, amely a személyiségprofittal kapcsolatos veszélyeket és körülményeket részletesen elemezte. A határozat szerint: „Az adattovábbítás önmagában vett alkotmányosságától függetlenül, a pontosan meg nem határozott gyűjtőkörű adatfeldolgozó számára természetesen adódik, hogy az egyes személyekre vonatkozó adatokat összességükben és összefüggésükben megismeri. Ez teljesen kiszolgáltatja neki az adatalanyokat, átvilágíthatóvá teszi magán-szférájukat is, továbbá egyenlőtlen kommunikációs helyzetet eredményez, amelyben az érintett nem tudja, hogy az adatfeldolgozó mit tud róla. Az eredeti összefüggésekből szükségképpen kiragadott adatokból összeálló úgynevezett személyiségprofil, amely a személyiségi jogokat különösen sérti, s amelynek elkerülése az egyes adatfeldolgozók jogszerűsége megítélésénél alapvető szempont, a széles, de határozatlan gyűjtőkörű adatfeldolgozás velejárója. Mindezekért az ilyen adatfeldolgozás az emberi méltóságot sérti.”

Ugyanezen AB-határozat vizsgálta az adatok továbbításának nem törvényi szinten való szabályozásának alkotmányosságát, amelyet szintén alkotmányellenesnek talált. Ezen a ponton fontos kiemelni a továbbiakat is: „Az Alkotmánybíróság nem talált olyan alkotmányos jogot vagy érdeket, amely az alkotmány 59. §-ában garantált információs önrendelkezéshez való jognak a határozott cél nélküli adatfeldolgozásból a fentiek szerint szükségképpen folyó korlátozását elkerülhetlenné tenné, vagy amely a sérelemmel arányos lenne. Az államigazgatás hatékonysága különösen nem lehet ilyen érdek, mert nem bizonyítható, hogy az információs önrendelkezési jog súlyos sérelmével járó adatfeldolgozási mód az egyedül lehetséges útja a hatékonyan működő államigazgatásnak. Az Alkotmánybíróság tehát a meghatározott cél nélküli, készletező adatfeldolgozó rendszert alkotmányellenesnek tartja.”

(9.30)

Kiemelendő az adatkezeléshez való jog visszavonására vonatkozó szabályozás is. A természetes személy adatait az ügyfél-regisztrációs szerv a regisztráció megszűnését követő öt év elteltével zárolja, ezt követően azokat kizárólag az elektronikus azonosítás hiteltelenségének visszavezethetősége, a polgárok jogai és jogos érdekeinek védelme érdekében az általános szerződési feltételekben meghatározott időpontig, de legalább a regisztráció megszűnését követő tíz évig, legfeljebb a regisztráció megszűnését követő ötven évig kezelheti.

A fentieket összefoglalva tehát az mondható el, hogy a javaslat alapján az állampolgár valójában folyamatosan bővülő minden adatát egy profilba összegezve tárolja és kezeli egy állami cég, az IdomSoft Zrt. A személyiségprofil készítése és kezelése, különösen az akár ötven évet is elérő megszüntetés utáni kezelése alkotmányellenes. Ezeknek az adatoknak a köre bővíthet, sőt a javaslat maga is utal rá, hogy bővílni fog oly módon, hogy a vonatkozó adatok körének jogszabályi szintű meghatározása hibás, a törvényi szint helyett kormányrendeleti szint. Az adatok meghatározásának nem megfelelő szintű jogszabályi kezelése szintén alaptörvény-ellenes.

Ezen a ponton kell utalni a jogalkalmazás körülményeire is végezetül. Az esetleges személyes adatokkal való visszaéléseket a Nemzeti Adatvédelmi és Információs szabadság Hatóság felügyeli. Az a hatóság, amelynek elnöke a Pegasus kémszoftverbotrány kirobbanásakor inkább elment nyaralni, majd az általa lefolytatott vizsgálat alapján mindent rendben talált, a megfigyeléseket is annak ellenére, hogy a Pegasust konkrétan politikai okokból a Fidesz politikai ellenfeleivel szemben is bevetették.

A fentiekre tekintettel a javaslat jogilag és politikailag is kifogásolható, a jelen formájában tételesen alaptörvény-ellenes, ezért azt nem tudjuk támogatni. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Én Demeter Zoltán képviselő úr felszólalásában semmi olyat nem tapasztaltam és nem is tudtam úgy értelmezni, hogy az bárkinek a személyes megtámadására irányult volna, ezért úgy gondolom, hogy Harangozó képviselő úr felszólalásának az első mondatai megalapozatlanok voltak. Ezért nem állítottam le a felszólalását, de úgy gondolom, szerencsésebb lett volna, ha nem személyes síkra terelt mondatokkal kezdte volna el a felszólalását. Köszönöm szépen.

A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Hollik István képviselő úr. Parancsoljon!

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Még a mondanivalóm elején szeretnék reagálni az elhangzottakra. Bár Harangozó képviselőtársam ebben nem volt egyértelmű, de ha jól olvastam ki a szavaiból, akkor ők a digitális állampolgárság programot nem támogatják. Ezt sajnálattal hallok és veszem tudomásul. Én arra is kérném Harangozó képviselőtársamat, hogy legyen kedves elmenni a választóikhoz - ha vannak még ilyenek -, és tessenek nekik elmagyarázni, hogy önök nem támogatják azt, hogy ezentúl az állampolgárok abszolút felhasználóbarát módon a telefonjukon tudjanak ügyeket intézni.

Azt is megértem, hogy pártpolitikai okokból önöknek az adatok felhasználásával kapcsolatos aggályokat kell felvetniük, de egyrészt tartalmilag az államtitkár úr expozéjában már előre elhangoztak ezekre a vádakra a cáfolatok. De azt gondolom, hogy alapvetően ilyen aggályokat megfogalmazni egy olyan

párt részéről lenne csak hiteles, amely a személyes adatokkal nem bánt úgy, ahogy a baloldal bánt az elmúlt években. Mert a baloldal nyugodt szívvel és könnyedén megtette azt, hogy amikor támogatóinak a személyes adatait gyűjtötte, akkor azt odaadta egy haveri cégnek, Bajnai Gordon DatAdat nevű cégének, amely meg ezeket a személyes adatokat kivitte külföldre. Tehát magyar állampolgárok személyes adatait egy haveri baloldali cég szépen kivitte és külföldön tárolta. Én azt gondolom, hogy ez egyrészt felháborító, másrészt az a baloldal, amely ilyeneket tett magyar állampolgárok személyes adataival, az nem vethet fel az adatok felhasználásával kapcsolatos agályokat.

Raadásul, ahogy itt elhangzott - én is szeretném megismételni -, a digitális állampolgárság programban való részvétel önkéntes. Tehát ha valaki pártpolitikai okokból vagy bármilyen más okból, akár jogi meggyőződés alapján nem szeretne részt venni ebben a programban, akkor nem vesz részt. És csak szeretném jelezni, hogy ehhez hasonlóan néhány európai uniós országban már elindult ilyen digitális program, és van digitális állampolgárság. Sőt arra is fel szeretném hívni a baloldal figyelmét, hogy van olyan ország, ahol ez kötelező. Például Dániában nem önkéntes a lehetőség, hanem kötelezve vannak az állampolgárok arra, hogy a digitális állampolgárság adta lehetőségekkel éljenek. Ez az egyik dolog. A másik pedig az - ahogy az is már elhangzott -, hogy az államhoz semmilyen új adat nem kerül. Az állam csak olyan adatokat fog kezelni, amelyeket már eddig is kezel.

Még egyszer mondom, nagyon sajnálom, hogy a baloldal ezt az előremutató és a jövőről szóló kezdeményezést nem támogatja. Talán azért, mert nem érti meg az idők szavát.

Onnan szeretném kezdeni, hogy én úgy gondolom, a digitális állampolgárság program egy szerves folytatása annak a politikának, amelyet a Fidesz-KDNP 2010-ben megkezdett és amelynek az volt a célja, hogy az állami szolgáltatásokat minél egyszerűbbé és elérhetőbbé tegye az állampolgárok számára. Ebben a tekintetben elég messziről indultunk. Az egy dolog, hogy 2010-ben az ország a csőd szélén táncolt, de magára az államra, az állam szervezetére, a közigazgatásra mindent lehetett mondani, csak azt nem, hogy az állampolgárok számára könnyen elérhető és ügyfélbarát lenne.

2010-ben elindult egy munka, amelynek azt gondolom, az első és legfontosabb eleme a kormányhivatalok létrejötte volt. Ezt azért szeretném kihangsúlyozni, mert ha korábban egy állampolgár ügyet akart elintézni, akkor egy ügy kapcsán akár több hatósághoz is el kellett látogatnia. A kormányhivatali rendszer felállításának az újszerűsége abban állt, hogy az állammal kapcsolatos egész ügyintézés egyablakossá tette. Tehát a kormányhivatalok létrejöttében az egyablakosság - ezért is hívják kormányablaknak - volt az újszerű, magyarul az állampolgár odament, és az állammal kapcsolatos ügyét egy ablaknál tudta elintézni. Még ha több hatóság is volt érintett, az volt a

kormányzati szándék, hogy azok az állami hatóságok szépen egymás közt kommunikáljanak az ablak mögött, de az állampolgárnak csak egyetlen ablakhoz kelljen elmennie. Azt gondolom, hogy a kormányablak beváltotta a hozzá fűzött reményeket, az emberek ezt szívesen veszik igénybe. 2010 után egyértelműen csökkent a várakozás, csökkent az ügyintézőkkel való interakció, és rövidült az ügyintézési idő, sőt az egyablakos rendszerben sok esetben, sok ügytípusnál az ügyintézés díjtalanná vált.

Aztán ahogy megyünk tovább, a következő fontos lépés az volt, amelyet egyébként a kormány már 2010-ben meghirdetett, hogy az adóbevallások rendszerét egyszerűsíteni fogja.

(9.40)

Még 2010-ben elhangzott, hogy az adóbevallásnak olyan egyszerűnek és rövidnek kell lennie, kicsinek, mint a söralátét. Ezt a kormány által saját maga számára teremtett elvárást is felülmúlta az e-szja, ami, azt gondolom, egy mintaprojekt abban a tekintetben, hogy időre, olcsón, precízen elkészült, nem volt vele probléma. Ma az adóbevallás nemhogy söralátét méretű, hanem ennél sokkal kisebb, összesen egyetlen gombnyomásra van szüksége az állampolgárnak, és az adóbevallás készen van, ugyanis azt - a korábbi rendszerrel ellentétben - az adóhatóság maga elkészíti, egy online platformon elérhetővé teszi az állampolgárok számára, és az adóbevalláshoz nem szükséges más, mint az, hogy egy állampolgár átnezi a saját maga adóbevallását, amit az adóhatóság elkészített előre a számára, és ha azt helyesnek tartja, akkor egy gombnyomással jóváhagyja. Ez is egy újabb lépés volt annak érdekében, hogy a magyar államot ügyfélbaráttá tegyünk.

Azt gondolom, hogy elérkeztünk a mába, és fontos mérföldkő a digitális állampolgárság programja, hiszen azt gondolom, mindezeket túl egy újabb szintet fog lépni a magyar állam, és még kényelmesebbé, egyszerűbbé fogja tenni a magyar emberek számára az ügyintézését. Merthogy valójában miről fog szólni a digitális állampolgárság program? Arról fog szólni, hogy felmenő rendszerben bár, de minden, az állammal kapcsolatos ügyintézés egy magyar állampolgár a telefonján keresztül el tud intézni, és ahogy ez egyébként kiválóan működött az e-szja esetében, úgy gondolom, biztosak lehetünk abban, hogy ez minden ügytípus esetében majd a digitális állampolgárság program keretén belül is így lesz.

Még egy fontos előzményt elfelejtettem. A Covid rákényszerítette a kormányt, hogy gyorsított tempóban, de az elektronikus egészségügyi szolgáltatásokat vezesse be. Így alakult meg az EESZT-rendszer - amelyet nagyon sokan még EESZT-ként ismernek -, ma már Egészségablak a neve, ahol egyébként e-recept-felírás lehetséges, az orvos nyommon tudja követni az előzményeket, ezen az oldalon a leleteket is megtalálhatja minden állampolgár, a saját leletét.

Nemrég fogadtunk itt egy német fiatal csoportot, akik teljesen megdöbbenek, hogy Magyarországon az Egészségablak ilyen flottul működik. Azt mondták, hogy náluk ez teljességgel elképzelhetetlen. Tehát a nagy tradíciókkal rendelkező, gazdag Németország a digitalizáció tekintetében, jó ezt kimondani, de lényegesen hátrébb tart, mint Magyarország.

Ráadásul, azt gondolom, hogy amikor a digitális állampolgárság programról beszélünk, akkor érdemes szót ejteni a pozitív nemzetközi példákról is, hiszen abból is van már jó néhány; van az Európai Unió kivül, például Szingapúr esetében, de van az Európai Unió belül is. Itt érdemes megemlíteni Dániát. Az az alapvető különbség, hogy ott ez kötelező, nálunk önkéntes lesz. De szeretném idehozni az észtrországi példát. Észtországban a közszolgáltatásoknak ma már a 99 százaléka 24 órán belül online elintézhető, és az észtek kiszámolták, hogy az ő digitális állampolgárság programjukkal évente több mint 1400 évnnyi munkaidőt - az összes állami alkalmazottét egyben - takarít meg az észtr kormány, és egyébként az állampolgárok pedig ennyi időt spórolnak meg.

Tehát teljesen világosan látszik, hogy ezek a rendszerek biztonságosak, kényelmesek, és azt a célt szolgálják, hogy azok a technológiák, amelyek ma már rendelkezésre állnak, és egyébként a piaci szektorban évek óta, ha nem egy évtizede használják őket, ezeket a technológiai lehetőségeket a magyar állam is használja ki. Erről szól valójában a nemzeti digitális állampolgárság program, amely, azt gondolom, nagyon helyesen egyébként, felmenő rendszerben kerül bevezetésre, és a lényege az, még egyszer mondom, hogy a mobilunkon minden ügyet az állammal kapcsolatban el tudjunk intézni.

Ez maga a jövő, ezért természetesen a KDNP, ahogy a Fidesz is - a baloldallal ellentétben - támogatni fogja a digitális állampolgárság programot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! Képviselőtársaim! A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Z. Kárpát Dániel képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A vita eddigi szavait hallva némileg kezdem magam kívüllónak érezni. A kormányzó pártok dicshimnuszait és az általam egyesült baloldalnak nevezett egyetlen felszólalónak az aggályait hallhattuk. Én teljesen nyugodtan jöttem be erre a vitára, hiszen a miniszteri meghallgatás szintjén szerintem a körülményekhez képest egy teljesen korrekte miniszteri expozét és választást hallottunk a digitális állampolgárság kérdéséről, ezért én összeszedtem a szakmai mondanivalómat, a jobbító javaslatokat, és úgy jöttem be erre a vitára, hogy teljesen nyugodtan előadom ezeket, és kicsikarunk rá valamifajta kormányzati reakciót. De Demeter Zoltán képviselőtársam felszólalását hallva megállt bennem az az idézőjeles ütó.

Az a kormányzati narratíva, nagyon torz, téves és hamis narratíva, ami azt próbálja beállítani, hogy ez a kormány valamifajta nagyon modern, nagyon digitális és nagyon a digitális transzformáció mellett elkötelezett valami lenne - mint ahogy nem az -, és aki kritizálja az ő általa előterjesztett nagyon érdekes javaslatot, az pedig valami boomer, elmaradott, középkori, luddita gépromboló és valami egészen másik dimenzióba tartozó entitás, ez egészen elképesztő.

Képviselőtársam, én nem a gyerekeimet fogom megkérdezni arról, hogy egy digitális alkalmazás vagy digitális eszköz az ő véleményük szerint hasznos, kell, nélkülözhetetlen. Én társadalmi felelősségem tudatában, mondjuk, nem engedem, hogy a gyerekeim azokat az erőszakos amerikai rajzfilmsorozatokat nézzék, amelyekről szülőként, úgy gondolom, el tudom dönteni, hogy abszolút káros számukra. Tehát kérem, hogy önök se a szavazótáborot kérdezzék meg a tekintetben, hogy mi az, amit kívánnak, és aztán az alapján hozzanak kizárólagos döntést, mert van társadalmi felelősségünk.

Éppen az önök frakciójából jött be az, hogy adott esetben az energiatalokat 18 év alatt nem szeretnék közszemlére bocsátani. Rendben. Egyetértek vele. De az valami egészen elképesztő, hogy önök, miután a digitális korrall együtt járó kihívások közül szinte egyet sem tudtak kezelni az utóbbi években - mindjárt mondom a példákat -, kioktatnak másokat arról, hogy boomer, elmaradott és maradi személy az, aki az önök által idetett javaslattal nem tud azonosulni; mindjárt el is mondom, hogy miért nem.

De a kormány digitális kompetenciájáról elég annyit mondani, gondolják végig, mit csináltak az Uberrel, mit csináltak az Airbnb-vel. Önök nem értették a sharing economyt, nem értették a közösségi alapú eszközöket. Az Airbnb-t gyávák voltak szabályozni. Két dolgot nem szabadott volna csinálni az Airbnb-vel: betiltani vagy teljesen szabadon engedni. Önök ahelyett, hogy szabályozták volna, az önkormányzatokhoz áttették a feladatot gyáva módon, nem szabályoztak egy területet, és az önök által kivérezte-tett önkormányzatoktól várták, hogy szabályozzák ezt a területet. A forráshiányos önkormányzatok ezt várható módon nem tették meg.

Államtitkár úr, mi a végeredmény? Csak Terézvárosban az 1600 bejelentett Airbnb-s ingatlan közül 800 az egyéb vagy céges és tipikusan távol-keleti befektetők, 5-10-15 ingatlant Airbnb-ben forgatók érdekeit testesíti meg, és hátrányba kerülnek a magyar hallgatók, a magyar egyetemisták, a családalapítók, azért, mert önök közvetve, de céges befektetői érdekeket szolgálnak ki, ahelyett, hogy szabályozták volna egy területet. Márpedig a digitális korban ezeket a területeket szabályozni kell; önök nem tették meg.

Ugyanígy nem értik a mesterséges intelligencia okozta kihívásokat sem. Régóta arról kéne beszél-nünk a migránsmunkásimport közepette, hogy a 200 ezer munkakereső közül hány ezer ember az, akit a mesterséges intelligenciával kapcsolatos ingyenes átképzési programra lehet kapacitálni, és

mondjuk, informatikusként be tud szállni ebbe a picába, ahol Magyarország végre az elsők között lehetne, de önök nem értik ennek a súlyosságát, és nem kerülünk az elsők közé emiatt.

Most átültetnek egy irányelvet, büszkék arra, hogy az Unión belül - az önök elmondása szerint - elsőként valósul meg a digitális átállással kapcsolatban ez, aztán idehozzák a dán és az észt példát. De azt kell hogy mondjam, a fő probléma azzal van, hogy a kiragadott adatokból, tudják, tényleg összeállítható egy személyiségprofil. És én nem attól félek, ami ebben a javaslatban most benne van, hiszen Hollik képviselőtársam igyekezett sok mindent nóvumként feltüntetni, de az e-fizetés, az elektronikus aláírás, az e-posta, az e-személyi applikáció és az EESZT is már léteztek, léteznek valamilyen formában.

(9.50)

Tehát amit most a csomag itt 5 újfajta szolgáltatásként felsorol, ebből gyakorlatilag 4 vagy 4,5 már eddig is megvolt. A probléma nem az, ami ezekben van - például az EESZT egy kimondottan jól működő rendszer szerintem, dicsérjük meg, mert örülni kell neki, hogy ilyen van -, a probléma az, hogy ha önök kihagyják a megfelelő garanciákat, és én úgy láttam, hogy most hajlamosak kihagyni, akkor ezekből az összeszállagzott adatokból tényleg létrejöhet egy olyan személyiségprofil, ami rossz kezekbe kerülve már visszaélések tömegére adhat okot. Mondhatják önök azt, hogy az Alkotmánybíróság korábbi véleménye önöknek nem számít, mert lehet, hogy a kor már azt is túlhaladta az önök szemében, de emlékeznek arra, hogy nagyon komoly vita volt arról, hogy a lakcímet kiadhatja-e valaki, mondjuk, egy kereskedelmi banknak, ha valami olyanfajta tranzakció kerül szóba, ami az állampolgár mint ügyfél és az állam részvételével és egy bank között zajlik.

És miközben most a Bankszövetséggel vitatkoznak erről és a NAIH is majd állást foglal, az Alkotmánybíróság egykor azt mondta, hogy ha a lakcímet nem állami cég kéri, akkor írásban kell igazolni a jogosultságát, vagy pedig oldja meg és szerezzék meg ő maga, ha jogosult rá, az ügyféltől az összes adatát. És erről nagyon hosszú alkotmánybírósági viták voltak, határozatok születtek, és önök most azt mondják, hogy nincs itt semmi látnivaló, itt az összes adat. De az önök javaslata szerint, ha egy bank vagy egy biztosító elkéri a polgár adatait, akkor bizonyos körülmények mellett azt oda fogják adni. Én pedig azt mondom, ha digitális korban élünk, akkor inkább arra kellene koncentrálniuk, hogy magát a bankot, magát a biztosítót is ezen az alkalmazáson keresztül az ügyfél tudja leellenőrizni, tehát mondjuk, egy QR-kódos megoldással, ha éppen az a bank vagy biztosító tőlem akar valamit, rá tudjak keresni, be tudjam ütni, és egy színskálás megoldással lássam azt, hogy hányszor, milyen módon élt vissza a fogyasztók bizalmával, hogyan viselkedett az elmúlt években, tehát fordítsuk ezt meg.

Nagyon komoly polémia alakult ki itt a rendszer önkéntességéről, tehát a digitális állampolgárság önkéntességéről. Én azt látom, hogy bár azt mondják, hogy önkéntes - az egyik paragrafus ennek mintha mégis ellentmondana, de tételezzük fel, hogy az, oké -, de hogy van visszaút ebből az egészből? Tehát miért van szükség ebben a szabályozásban arra, államtitkár úr, hogy 5, illetve 50 év legyen lefektetve? Tehát hogyha valaki, mondjuk, elhalálozik, akkor még 5 évig korlátlanul használhassák az adatait, de aztán összességében korlátozott körülmények között 50 évig használhassák állampolgárok adatait?

Tehát nem tudom, talán érezniük kellene, hogy ha ennyire kényes javaslatot tesznek le az asztalra, ott nem biztos, hogy célszerű, nem biztos, hogy szerencsés 50 évre elkérni állampolgárok adatait. Ez annál is kiveri a biztosítékot, aki jóhiszemű, és aki adott esetben nem feltételez semmilyen hátsó szándékot.

De még egyszer mondom, bankok és biztosítók viszonylag könnyen megkaphatják állampolgárok adatait, miközben egy sima lakcím kiadásáról korábban alkotmánybírósági polémia zajlott. És emlékezzen vissza, államtitkár úr, és kérem, legyünk ebben egymás között őszinték, az úgynevezett vakcinainfó felületen - ez még így megvan önök előtt, ugye, a vakcinainfó oldalról beszélünk, tehát az masszívan állami terület - az e-mail-címüket megadó állampolgárok az e-mail-címükre úgynevezett hírlevelet kaptak a későbbiekben, ami nem annyira a rossz nyelvek szerint, hanem az objektív szemlélők szerint is inkább egy kampánylevélnek felelt meg. Tehát ha egy vakcinainfónál nem tudták szavatolni azt, hogy az állampolgárok adatai biztonságban legyenek - e-mail-címeikről beszélünk -, akkor miért kellene elhinnünk azt, hogy majd a NAIH felügyeletével itt sikerül ezt a biztonsági zónát kialakítani? Mert pontosan a NAIH az, amelyiknek egyébként meg kellene védeni bennünket nagyon sok esetben, és viszonylag sok kritikája van majdnem egész Magyarországnak a NAIH ez irányú tevékenységével szemben.

De az a helyzet, hogy amit önök ide letettek, még nem is lenne annyira durva, mint az, ami majd lehet belőle. És azt, hogy mi lehet belőle, a garanciák rendszere határozza meg. Csakhogy ezek a garanciák hiányoznak ebből a javaslatból, nem véletlen, hogy önök sem emlegették ezeket az expoé során.

És bár megintettek bennünket a kormánypárti képviselőtársak, hogy halljuk meg az idők szavát, ezt a labdát kénytelen vagyok visszadobni, mert az Ubertől az Airbnb-n át a mesterséges intelligenciáig ez a kormány abszolút lemaradásban volt az idők szavát illetően, és még olyan egyszerű alapproblémákat sem tudtak megoldani, amelyek egyébként szintén a fogyasztók jogosultságát, alapjogait érintik, mint mondjuk a készpénzhasználat kérdése. Tehát önök azt hiszik, hogy a digitális kor egyik vívmánya az, hogy mindent a digitális térbe áterőszakolni, és az állampolgár lehetőleg ne használjon készpénzt, a szuverenitásának ezt a szeletét is adja fel. Korábban a készpénzfelvétel tehermentessé tételekor - az akkori nettó

átlagbért alapul véve - egy 150 ezer forintos limitet határoztak meg. Azóta minden évben elmondjuk önöknek, de nem hajlandóak ezt az inflációval súlyozni, tehát még annyit sem tudtak megoldani, hogy ez az érték, a nettó átlagfizetés környéke az állampolgár által tehermentesen, készpénz formájában felvehető legyen.

Egészen elképesztő tehát, hogy most egy teljes adattömegről beszélünk, és azt mondják, hogy a szolgáltató nemcsak állami szervezetnek, hanem piaci szereplőknek is kiadhatja az adatokat. Tehát azért soroltam fel a legegyszerűbb példákat, mert azokat sem sikerült megoldani, most pedig bizalmat kérnek tőlünk olyan esetekre, amikor a szolgáltató, mondjuk, banknak vagy biztosítónak fogja kiadni az ügyfél adatait úgy, hogy azt nem az ügyfél akarja, és adott esetben nem is járul hozzá. Tehát egészen más garanciarendszer lenne szükség, hogy ez bármilyen szinten elfogadható legyen.

Én azt mondom, hogy a legkorrektebb az egész történetben még a miniszteri felvezető volt, és úgy érzem, hogy ott azért érdemi kérdésekre érdemi válaszokat sikerült kapni, azzal nem volt probléma. De ami azóta történt ebben a kérdésben, főleg a mai vitán, az valami egészen elképesztő, tehát a „kérdezzük meg a gyerekeinket”, „halljuk meg az idők szavát” című kioktatások nem biztos, hogy előreviszik ezt a vitát, nem biztos, hogy a konstruktív irányba hatnak.

Az már oda hatott volna, ha bármelyik kormánypárti képviselő a garanciarendszerről beszélt volna, hogy mi garantálja azt, hogy mondjuk, az állampolgárnak a szolgáltató által banknak odaadott adatai biztonságban lesznek - erről önök nem beszéltek. Erről nagyon-nagyon sokat kellene beszélni, mert még egyszer mondom, korábban a kiadott laccímekből is többéves polémia alakult ki. Önök most egy teljes adattömegről beszélnek, amit bank és biztosító adott esetben megkaphat.

Az 50 éves adatkezelés megint csak egy értelmezhetetlen kategória. Látom, hogy itt a 35, 50 és 99 évek nagyon sokat pörögnek az utóbbi több mint egy évtizedben, de azért ezt is tisztázni kellene, mint ahogy azt is, hogy persze, vannak ilyen konteók és túlparák, tehát én sem hiszem azt, hogy egy kínai szociális kreditrendszer az, ami előttünk fekszik az asztalon - nem, nem akarok ilyet vizionálni! Azt mondom, hogy ha ilyen módon csinálják és nincsenek garanciák, akkor az lehet belőle egyszer. Lehet, hogy 4 vagy 8, vagy 12 év múlva, és lehet, hogy egy teljesen más összetételű kormányzás alatt, de azt mondom, hogy egy ilyen szellemet kiengedni a palackból csak egyszer lehet, annak a veszélyeivel utána viszont mindenkinek számolnia kell. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Ház! A Mi Hazánk képviselőcsoportjának vezérszónoka Dúró Dóra képviselő asszony, az Országgyűlés alelnöke. Parancsoljon, alelnök asszony, öné a szó.

DÚRÓ DÓRA, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt

Országgyűlés! „Bármilyen is ez, félek a görögöktől, még ha ajándékot hoznak is” - Vergilius sorai jutottak eszembe, mikor megláttam a törvény címét, és elolvastva a teljes normaszöveget, sajnos beigazolódott a félelmeim.

Ugyanis alapvetően két világlátásról van szó, amikor egyáltalán a digitalizációhoz és a mesterséges intelligenciához, illetve az emberi szabadsághoz viszonyulunk. Nehéz nem észrevenni, hogy egy globalista diktatúra kiépítése zajlik a világban, ahol Kína ebben természetesen élen jár, de Európában az ENSZ-ben is nagyon komoly lépéseket tettek; illetve Klaus Schwab, a Világgazdasági Fórum vezetője bizonyára örül, hogy önök a Világgazdasági Fórum legvidámabb barakkjává szeretnék tenni Magyarországot; illetve Bill Gates is biztosan nagyon örül annak, hogy a legemlenebb diákja, Rogán Antal máris beterjesztette ezt a javaslatot.

Ugyanis ők már azzal számolnak, hogy az Egyesült Nemzetek fejlesztési programja keretében 2030-ig világszerte bevezetik a digitális azonosítókat, amelyek kötelezőek lesznek a társadalomban részt venni kívánók számára. Lényegében önök is ezt terjesztették elő, hiszen a 7. §-ban világosan leírják, hogy a kormány ráadásul rendelettel állapítja meg azt az időpontot, amelytől kezdődően minden szolgáltatás kizárólag a digitális térben vehető igénybe. Tehát világosan és egyértelműen kimutatja a kormány a foga fehérlését.

De Bill Gatesék nem tétlenkednek, már 50 országban kampányt indított az Egyesült Nemzetek Szervezete, a Bill&Melinda Gates Alapítvány, valamint a Rockefeller Alapítvány a digitális azonosító, a digitális fizetések és az adatmegosztás elterjesztésének felgyorsítására, és ez egyébként magába foglalja a központi banki digitális valutát, az úgynevezett CBDC-t is és az ENSZ és az Európai Unió, Bill Gates-szel egyetemben, támogatja. Na, ez az a világ, amitől mi Magyarországot a leghatározottabban távol szeretnénk tartani.

(10.00)

Nem véletlenül kezdeményeztük a készpénz alaptörvényi védelmét, olyan alapvető emberi szabadságjog a készpénzhasználat joga, amit nem adhatunk fel semmilyen globális digitális diktatúra kiépítésének oltárán.

Láttuk a Covid idején, hogy hova vezethet mindez még olyan nem kommunista országokban is, mint Kanada, amikor például a kamionosok tiltakoztak a Covid-intézkedések ellen, és egész egyszerűen zárolták a bankszámláikat. Kínában sokkal messzebb mennek ennél, ott QR-kód alapján mondják meg gyakorlatilag már azt is, hogy milyen javakhoz férhet hozzá valaki, illetve egészen szurreális látni azokat a videókat a különböző közösségimédia-oldalakon, amelyek azt mutatják, amikor valakit egy üdítőautomata előtt állva, őt a szeme alapján azonosítják be, hogy vehet-e egyáltalán egy üdítőt magának. *(Hollik István: Azért ezeket ne hidd el mind!)* Döbbenetes, ami felé

megyünk, és egyébként, még akkor is, ha nem vizionálnánk ezt, ez a törvényjavaslat számos ponton a jelenlegi magyar Alaptörvényt is és a jelenlegi európai uniós szabályokat is több pontban sérti, erre ki fogok térni.

Arra is figyelhettek volna, hogy ezt legalább ne ugyanaz a minisztérium nyújtsa be, amelyik a polgári titkosszolgálatokért is felelős; ennek is van egy olyan diszkrét bája, amit, úgy gondolom, elkerülhettek volna.

A kormány kommunikációjának, nagyon helyesen egyébként, fontos része a szuverenitás védelme, és önök ez ügyben is alaptörvény-módosítást kezdeményeztek, illetve törvényjavaslatot nyújtottak be. Ha a nemzeti szuverenitás védelmét ennyire fontosnak tartják, akkor ennek nyilvánvaló következménye kellene hogy legyen, hogy az emberek, az egyének méltóságát és szabadságát is ugyanilyen fontosnak tartásák, és megvédjék őket a digitális óriásceégektől, mert már most egészen elképesztő profilokat hoznak létre az emberekről akár a Google, akár a Facebook oldalain, olyan adatainkhoz hozzáférnek, amelyekkel kapcsolatban az emberi szabadságnak sokkal, de sokkal erőteljesebb védelmére lenne szükség. Önök ezt mégsem teszik meg. Azon csak nevetni tudok egész egyszerűen, amikor azt mondják önök, hogy ezek a rendszerek mennyire biztonságosak. Látjuk folyamatosan a sajtóban, hogy több millió európai ember adatai kerülnek ezeken a BigTech cégeken keresztül illetéktelenek kezébe, akik ezt majd manipulálásra, reklámcélokra, saját profitjuk megszerzésére tudják használni. Továbbra sincs garancia arra, ebben a törvényjavaslatban sincs, sőt a mesterséges intelligencia alkalmazásával kapcsolatban különösen nincs arra garancia, hogy ezeket a felelősségi köröket és ezeknek a büntetőjogi következményeit önök rendezzék.

Felháborítónak tartjuk, hogy ez már most, az első javaslat esetében kimondva, kötelező lesz előbbutóbb Magyarországon mindenki számára. Ez a jelen társadalmi viszonyokat ismerve, szintén nem is reális. Nem gondoljuk, hogy ez a közeljövőben be tudna következni, hiszen az internet-hozzáférés és az internet-hozzáférés bővülésének tekintetében Európa sereghajtói közé tartozunk, ami a gazdasági fejlődést nagyon nagy részben visszaveti egyébként. Tehát, ha ezeket kellő garanciák mellett, a kormány részéről valóban a felzárkóztatást komolyan véve, ezt szolgáló programokkal segítenék, az természetesen üdvös lenne.

Ahogy üdvös lenne az is, hogy a bürokráciát csökkentésük, ezt több felszólaló előttem elmondta. Ugyanakkor itt szintén meg kell állnunk egy pillanatra. A magyar állam a bürokráciát ma is arra használja, hogy az embereket irányíthassa, fogva tarthassa, és látjuk azt számos konkrét ügyintézés esetében, hogy a bürokrácia hogyan tudja az embereket az egyes döntésük végrehajtásától visszatartani, vagy adott esetben nem is tudják az egyes döntésüket végigvinni a bürokrácia útvesztőiben. Ez nyilván egy nagyon fontos hatalompolitikai döntés az önök részéről, ugyanakkor a bürokráciacsökkentés ezzel a törvényjavaslattal nem úgy fog

történni, hogy az emberek szabadságát növelik, mert az emberek szabadsága igenis csökkenni fog.

Az egy nagyon-nagyon fals érvelés, államtitkár úr, hogy az állam nem fog tudni több adatot rólunk, mint amennyit már most is tud. Lehetséges, hogy ez igaz, de a célhoz kötöttség elve nem véletlenül alkotmányossági alapelv az adatkezelés vonatkozásában, mert nem mindegy, hogy az állam különböző szervei az adott célhoz kötve tudnak az állampolgárokról bizonyos adatokat, míg más szervei, szintén az adott célhoz kötötten, tudnak más adatokat. Ha ez megfelelő szétválasztással működik, nem alkalmas a személyiségprofil kialakítására, amit egyébként az Alkotmánybíróság már az úgynevezett rendszerváltozás hajnalán az egyik legfontosabb különbségnek nevezett a diktatúra és a demokrácia között, hogy nem alkalmas az állam és nem is lehet alkalmas az állam arra, hogy személyiségprofil hozzon létre az emberekről. Önök ezt most felrúgják ezzel a javaslattal. Igenis ez alkalmas lesz arra, amiről úgy gondoltuk, hogy a kommunista diktatúra leváltásával egyszer már megszabadultunk. Úgy látszik, a történelem ismétli önmagát, illetve nemcsak a kínai kommunista diktatúra szolgál példaként önöknek, hanem a korábbi Magyarországon érvényes kommunista diktatúra is. Tehát a célhoz kötöttség elvének érvényesülése hiányzik ebből a javaslatból, és a személyiségprofil kialakítására is sajnos alkalmas.

Az meg egészen elképesztő, hogy milyen szabályozási köröket utalnak önök rendeleti jogalkotási szintre. Tehát, hogy a mesterséges intelligencián alapuló szolgáltatás használata során a kormány rendeletében meghatározottak szerint pótolható különböző szervezetek képviselőinek aláírása. De adatkezelési és együttműködési szabályokat is oda utalnak. Illetve a 72. § (6) bekezdés b) pont bb) alpontja alapján jogsértés esetén bírság is kiszabható, bírságot pedig hol kormányrendelet szintjére utalnak, hol törvényi szintre utalnak. Ráadásul további önellentmondásokról is hemzseg ez a javaslat.

Nagyon fontos arról is beszélni, hogy az állampolgárok mennyire lesznek tisztában azzal, hogy nekik milyen jogaik vannak. Mert ez egy kulcskérdés, és egyébként erről szól a GDPR is, illetve Magyarországon is az Alaptörvény ezt garantálja, bár önök e javaslat indoklásában az Alaptörvénynek csak arra a cikkére hivatkoznak, amely az új műszaki megoldásoknak és a tudomány eredményeinek alkalmazásáról szól, de ezzel szemben még a látszat kedvéért sem írták bele azt, hogy a személyes adatok védelméhez való jog is legalább ugyanilyen fontos alaptörvényi követelmény. Erre egyébként európai uniós jogszabályok is köteleznék önöket, míg arra semmi nem kötelezi önöket, hogy ezt a digitális állampolgárságot bevezessék Magyarországon.

Fontos hivatkoznom a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságának egy 2019-ben kiadott határozatára, amely szintjén tiltja a személyiségprofil kialakítását is. Ráadásul ők megfogalmazzák, hogy az ilyen típusú adatfeldolgozás az emberi

méltóságot is sérti. Tehát egy ismételt alapjogsérelemre kell felhívnom a figyelmet a személyiségprofil kialakításával kapcsolatban.

Az ráadásul egészen döbbenetes, hogy gyakorlatilag bármilyen állami szerv hozzáférhetne, függetlenül attól, hogy az adatkezelő hozzájárul-e - ami egy külön téma, mindjárt beszélek arról is -, és indokolatlanul hosszú időtartamra megállapíthatják ezeket az adatmegőrzési időket. Természetes személy adatait a felhasználói profil megszüntését követő öt év elteltével zárolja, ezt követően azokat kizárólag a digitális állampolgársághoz kapcsolódó nyilatkozat, valamint elektronikus azonosítás hitelességének visszavezethetősége, továbbá a polgárok jogai és jogos érdekeinek védelme érdekében a felhasználói profil megszüntését követő 50 évig kezelheti. Ötven évig! Ez valami egészen elképesztő. Ráadásul, ha megnézzük, hogy mennyi szokott lenni általában ez az adatkezelési idő, rendre tíz évet szoktunk tapasztalni. Tehát ez rendkívül aggályos.

Annak kapcsán, hogy az állami nyilvántartásokat összekapcsolják, térek rá arra, hogy nem fogják megfelelő mértékben tájékoztatni az állampolgárokat, és az állami nyilvántartásoknak az összekapcsolása vezet el oda, hogy személyiségprofil hozhassanak létre. A GDPR is, de egyébként több európai uniós jogszabály és a magyar Alaptörvény is hivatott azt biztosítani, hogy az adatok tulajdonosai tisztában legyenek azzal, hogy mihez járulnak hozzá.

(10.10)

És ezt szintén egyáltalán nem tartalmazza ez a törvény, hogy szükséges lenne a megfelelő tájékoztatás az adatkezelés megkezdése előtt. És az adatkezelés csak megfelelő tájékoztatáson alapuló hozzájárulás esetén jogszerű. Ugye, a 63. §-ban egyetlen bekezdésben beszélnek kizárólag erről, de az vajmi kevés.

Slágertéma még, és örülök neki egyébként, hogy Magyarországon is végre a jogalkotásban is beszélünk a mesterséges intelligencia alkalmazásáról, de mivel ebből a felszólalásból már nagyon kevés időm van hátra, ebbe a témakörbe nem kezdek bele, hanem egy másikban fogom folytatni.

Összefoglalásképpen: ezt a javaslatot elviekben is ellenzi a Mi Hazánk Mozgalom. Másrésztől a konkrét megvalósítása csapnivaló, ez a jogi szöveg, amit elének terjesztettek, több pontján alaptörvényellenes, az emberi méltóságot sérti, az emberi szabadságot sérti. Ezért egyébként Alkotmánybírósághoz is fog fordulni a Mi Hazánk Mozgalom. Tudom, hogy benyújtottak egy alaptörvény-módosítást is ehhez kapcsolódóan, ugyanakkor az sem kezeli azokat a problémákat, amelyeket az előbbiekben felvázoltam. Ugyanakkor annak nem lennének ellene természetesen, hogy a digitális eszközök által józanul és az emberek szabadságát biztosítva nyújtotta lehetőségeket kihasználja az állam, ebben igenis kellene hogy legyen előrelépés. Ugyanakkor ez a konkrét javaslat

és azok a folyamatok, amelyek a világban zajlanak a Világ gazdasági Fórum és az ENSZ égisze alatt, nagyon borús jövőképet vetítenek előre, és nagyon sajnáljuk, hogy önök csatlakoznak ehhez, és kiszolgálják ezeket a globalista érdekeket. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Mi Hazánk soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök asszony. Tisztelt Képviselőtársaim! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most van lehetőség kettőperces felszólalásokra. *(Jelzésre:)* A Fidesz képviselőcsoportjából Nyitrai Zsolt képviselő úr kért szót. Parancsoljon!

NYITRAI ZSOLT (Fidesz): Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Köszönöm szépen a szót és a lehetőséget. Az előttünk fekvő rendkívül előremutató javaslat nem más, mint a modern szolgáltató állam megoldása, a modern szolgáltató állam javaslata arra, hogy megkönnyítse a mindennapokat, illetve meggyorsítsa az állammal kapcsolatos mindennapi ügyintézését, hiszen - röviden összefoglalva - az igazolvány, az ügyintézés, az aláírás, illetve a fizetés 2024-től, illetve 2025-től a mobiltelefonunkon is megoldható lesz.

Nem előzmény nélküli egyébként ennek a javaslatnak a vitája, az ezzel kapcsolatos párbeszéd, hiszen Rogán Antal a miniszteri meghallgatásán részletesen elmondta ennek a programnak a lényegét, amit minden képviselőtársunk meghallgathatott.

Nem előzmény nélküli maga a program sem, hiszen a digitális Magyarország 2010 óta épül, és ahogyan Hollik István képviselőtársam felszólalásában említette, például az egészségügy területén nagyon sok előremutató megoldást tudtunk már itt alkalmazni az elmúlt években.

Megmondom őszintén, én a baloldali, ellenzéki aggályokat megalapozatlannak tartom, inkább azt látom, mintha ők kevésbé támogatnák azt, hogy éljük meg a jövőt itt Magyarországon, illetve nem támogatják azt, hogy az ügyek intézését meggyorsítsuk, felgyorsítsuk a mindennapokban. Én azt tudom önöknek mondani, hogy az ezzel kapcsolatos jogszabály, illetve alkotmánymódosítás is egyértelműen egy EU-s irányelvet ültet át a magyar jogrendbe.

Azt is tudom önöknek mondani, tisztelt képviselőtársaim, hogy higgyék el, minden jóban van valami jó. Ennek a javaslatnak, tehát a nemzeti digitális állampolgárság programnak talán egyik idősügyi vagy nyugdíjasplatformjának tudom én nevezni azt az Európában egyedülálló programot, amit Magyarország Kormánya indított el „Gondosóra-program - Segítség egy gombnyomással!” néven. Minden 65 év feletti honfitársunk ingyenesen igényelheti és használhatja ezt a szolgáltatást. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ugyancsak kettőperces felszólalásra jelentkezett a DK képviselőcsoportjából Vadai Ágnes képviselő asszony, az Országgyűlés jegyzője. Parancsoljon, jegyző asszony!

DR. VADAI ÁGNES (DK): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Ez egy alapvetően szakmai törvényjavaslat lenne, amelyben nyilván néhány garanciális szabályt azért érdemes lenne javítani.

A vita azonban, azt gondolom, nagyon-nagyon rossz irányba ment el. A baloldallal kapcsolatos megjegyzések, a digitális tudással kapcsolatos megjegyzések, a lelkiismerettel, a titkokkal kapcsolatos megjegyzések szerintem nem segítenek bennünket abban, hogy előrejussunk a tekintetben, hogy milyen garanciális szabályok kellenének egyébként ebbe a törvénybe annak érdekében, hogy megnyugtatóan meg lehessen szavazni.

De ha már a digitálistudás-kérdés és a lelkiismeret került elő, én akkor csak kettő megjegyzést szeretnék tenni. Én úgy tudom, hogy ebben az Országgyűlésben szinte mindenkinek van okostelefonja. Én két emberről tudok, akinek nincs, az egyiket úgy hívják, hogy Kövér László, az Országgyűlés elnöke, a másikat úgy hívják, hogy Orbán Viktor magyar miniszterelnök. Nem szeretik az okoseszközöket, nem szeretik ezt a világot, amit abszolúte megérték és elfogadok, mert nem mindenki kedveli ezt, de éppen ezért javaslom, hogy inkább először a saját házuk tájékán seperjenek, és csak aztán beszéljenek arról, hogy az itt ülő képviselők, az ellenzékben ülő képviselők hogyan használják a digitális világot.

Ami pedig a titkokat illeti: én csak arra szeretném önöket emlékeztetni, hogy annak idején egy olyan képviselő volt, és az is az önök köreihez tartozott, aki az éjszaka leple alatt, titokban próbált elmenekülni egy drogos melegpartiról, és csúszott le az ereszcatornán. (*Hollik István: Szakmai hozzászólás!*) Úgyhogy én azt hiszem, hogy a vitát az fogja elősegíteni, ha inkább arról kezdenek velünk beszélgetni, hogy milyen extra garanciális szabályokat tesznek bele ebbe a törvénybe. Mert azzal én egyetértek, és nagyon támogatom, hogy lehessen okostelefonon sokkal több mindent elintézni, mint most. (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.*) Például a közüzemi dolgokat, amiben nem nagyon jeleskedtek az elmúlt években. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony, jegyző asszony. Tisztelt Ház! Megköszönöm eddigi együttműködésüket, az elnöklést átadom Lezsák Sándor alelnöktársamnak.

(Az elnöki széket Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

ELNÖK: Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat. Megadom a szót Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak, a Jobbik képviselőjének.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tehát a digitális kihívásokkal szemben kudarcot vallott kormánytól, köszönjük szépen, de

nem kérjük a kioktatást azt illetően, hogy ki haladjon a korrallal és ki nem. (*Dömötör Csaba: Meg sem szó-laltunk!*) Természetesen mindenki szeretné azt, hogyha egy okostelefonnal több mindent lehetne elintézni; és én azt is támogatom, hogy ne kelljen a fizikai iratokat magunkkal hurcolnunk mindenhová. Tehát az alapvetésekkel - Nyitrai képviselőtársam, önnek címzem - szerintem itt senkinek nincs problémája. Vagy akkor indokolja meg, hogyan lehetne elképzelhető az, hogy egy országgyűlési képviselő annyira boomer, hogy ne akarjon még ennyiben sem haladni a korrallal. Tehát amiről ön beszél, az egy teljesen fals érvelés, ez egy lenéző, lekezelő, kioktató érvelés az ön részéről. (*Közbeszólások a kormány-párti padosorokból.*)

Nagyon jól tudja, hogy minden országgyűlési képviselő azt szeretné, hogy az állampolgárnak könnyebb legyen, és tudjon digitális készségeket használni. Mindannyian így vagyunk a teremben, tehát ne legyen álszent! A probléma az - és megkönnyítem a dolgokat, nem a saját szavaimmal szembesítem önöket, hanem az egyik miniszterük szavaival -, hogy látják ezeket a kihívásokat, és mégsem teszik meg azt, amit meg kellene tenni.

Ez év szeptember 11-én volt a mesterséges intelligenciával foglalkozó egyik legnagyobb rendezvény Magyarországon. Itt Nagy Márton miniszter úr tartott egy előadást. Kivetített egy grafikont; nem tudom, hogy itt a telefonomon felmutathatnám-e, biztos tiltott szemléltetés lenne, de inkább a számait idézem, sokkal beszédesebb. A Nagy Márton által kivetített grafikonról az derül ki, hogy az egész Európai Unión belül Magyarországon veszélyezteteti a legtöbb munkahelyet a mesterséges intelligencia térnyerése. A munkahelyek 36 százalékát veszélyezteteti közvetlenül vagy közvetve. Nem láttam azóta olyan kormánypárti törvényjavaslatot, amely ezt a hatást csillapította volna. A számok kedvéért: az OECD-átlag is csak 26 százalék, Svédországban 20 százalék alatti vagy környéki ez a szám. És ott egyébként tesznek érte. Tudják, mit lehetne tenni, hogy a digitális korrallal szemben valóban legyen egy védőpajzsunk? Önöknek arról kellene beszélniük, kormányzati felelősség tudatában, hogy mit tesznek, hogyan segítik azokat a honfitársainkat, akik a mesterséges intelligencia miatt a következő tíz évben elveszítik a munkahelyüket. Van önöknek erre vonatkozó koncepciója? Én nem tudok róla.

A másik, amiről beszélniük kellene, hogy hogyan támogatják ingyenes átképzési programokkal azokat a honfitársainkat, akikről már most tudjuk, hogy olyan ágazatban dolgoznak, amit fenyeget a mesterséges intelligencia. Mondjuk, könyvelők, mondjuk, olyan hivatali dolgozók, akiknek a munkahelyét lehet, hogy az önök által is idézett észt modell alapján, ahol évente, nem tudom, hány évnyi munkaidőt spóroltak meg azzal, hogy gépek váltanak ki embereket - de a másik oldalon ott az ember, akinek megszüntetik a munkahelyét. Önöknek arról kellene beszélni, hogy hogyan segítik ezeket az embereket. Nem tették meg.

(10.20)

És valószínűleg a magyar uniós elnökség idejére esik vagy eshet az európai szintű IA Act, tehát a mesterséges intelligencia szabályozásának elfogadása, aminek a hatálybalépése, ugye, további egy-két évet vesz igénybe.

Képviselőtársaim! Két év alatt ez az egész terület ki fog cserélődni. Olyan újfajta megoldandó problémák lesznek, amelyeket jelen pillanatban nagyon nehéz előre látni. Önöknek folyamatosan ezzel kéne foglalkozni, de az sem lenne túlzás, ha lenne a parlamentnek egy ezzel foglalkozó önálló bizottsága, de nem teszik ezt meg. Ezzel szemben a Nagy Márton által kivetített papíron azt láttuk, hogy digitalizáció tekintetében a 22. helyen áll Magyarország az egész Európai Unión belül, tehát elképesztően hátul vagyunk található a rangsorban.

Önmagában az a digitális állampolgárságról szóló csomag, amely már meglévő szolgáltatásokat ráncfelvarr és egyébként garanciákat nem tesz bele és aggályokat nem kezel, ezen nem fog segíteni. Tudják, mi volt még a Nagy Márton által kivetített másik dián? Az, hogy a következő években önöknek az a céljuk, hogy két és fél millió magyar állampolgár részesüljön mesterséges intelligencia által támogatott oktatásban. Tehát olyan brutális célokat fogalmaznak meg - nyilván laikus által is belátható módon megvalósíthatatlan célokat -, amelyek a nagyotmondás kormányává teszik önöket, és nem tesznek a valóság terében azért, hogy megvédjék a honfitársainkat fogyasztóvédelmi visszaélésekkel szemben, bankokkal szemben, biztosítókkal szemben. Még a webshopok szintjén sem tudtak rendet tenni egy ilyen egyszerű Black Friday környéki fogyasztóvédelmi rémálom közepette. Tehát amit csinálnak a magyar állampolgárokkal, vásárlókkal a digitális adataikat felhasználva, az egy rémálom.

Államtitkár úr, önnek válaszolni kellene arra, hogy az önök mérései szerint hány munkahelyet szüntet meg Magyarországon a digitális kor, a mesterséges intelligencia a jelenleg meglévők közül. Nem azt mondjuk, hogy állítsuk meg a digitális kort. Nyilván nem ezt mondjuk. Azt mondjuk, hogy lássuk előre, hány ember veszíti el az állását. Ez azért, Demeter képviselőtársam, talán a kormányzati felelősség része. Ugye ebben egyetérthetünk? Önöknek kötelességük foglalkozni azzal, hogy ki az, akiről már most tudják, hogy elveszíti az állását, és hogyan próbálják segíteni őt a szülőföldön való boldogulásban.

Kérem továbbá, hogy jelöljék meg azt az ingyenes átképzési programot, amely erre alkalmas lesz a digitális kor kihívásaival szemben, és a mesterséges intelligencia által okozott elképesztő, felfoghatatlan turbulens változásokkal szemben.

Önöknek azt is tudniuk kellene már most, hogy a megszűnő szakmák kapcsán milyen alternatívát tudnak magyar embereknek felajánlani, mert az lesz a vége, hogy ezek az emberek akkor vagy munkanélküliek lesznek, vagy kényszerből elmennek az országból,

és majd jönnek az ázsiai dolgozók a helyükre. Ezt nem lehet megengedni! Erre már most készülni kellene!

Tehát mielőtt másokat kioktatnának digitális kompetenciából és boomernek és elmaradottnak neveznék, kérem, hogy a saját házuk táján tegyenek rendet azokkal a kihívásokkal kapcsolatban, amelyek szembejönnek. Most látjuk, hogy itt vannak! Az önök minisztere szeptemberben az idevágó adatokat ki tudta vetíteni. Önökön a sor, hogy ezt a veszélyt legalább próbálják elhárítani vagy csillapítani ennek a káros hatásait.

Teljesen őszintén mondom, hogy minden ez irányú javaslatukat meg fogom szavazni, amely segít azon, hogy a mesterséges intelligencia által okozott életveszélyes hatásokat csillapítsák. De azt látom, hogy úgy oktat ki bennünket a kormány ezekben a kérdésekben, hogy a saját háza táján nem néz körül, és nem teszi meg azt, amit meg kellene tennie. És higgyék el, ez nem olcsó ellenzéki labda-visszadobálás, hanem egy őszinte aggodalom azt illetően, hogy itt a magyar munkahelyek 36 százaléka az önök statisztikája szerint közvetlen vagy közvetett veszélyben van. És önök nem beszélnek erről a kérdéstről, és nem tesznek rendet. Ez tarthatatlan!

Tehát kérem, hogy találják meg a válaszokat erre. Ha lesz ilyen szakmai igény, én segíteni fogok ebben, vagy az ötleteinket is letesszük az asztalra, természetesen, de a magyar munkahelyeket, a magyar embereket meg kell védeni, mert a szülőföldön való boldogulásnál nincsen fontosabb. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Z. Kárpát Dániel képviselő úr. A következő hozzászóló Dúró Dóra alelnök asszony, a Mi Hazánk képviselője.

DÚRÓ DÓRA (Mi Hazánk): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Folytatnám én is alapvetően a mesterséges intelligencia által felvetett problémákkal, de két gondolatot ezt megelőzően engedjenek meg számomra!

Demeter képviselő úr beszélt arról, hogy a gyermekeinket megkérdezzük-e a digitális eszközök használatáról. Itt egy nagyon súlyos és tényleg nagyon alapvető kormányzati hiányosságra szeretném felhívni a figyelmet, ugyanis a digitális eszközök jelenlegi használata a fiatalok, gyerekek döntő többsége körében sajnos inkább rombolja az ő fejlődésüket, semmint hogy elősegítené azt.

Annak, hogy a digitális eszközöket úgy használja a magyar társadalom, a magyar állam meg egyébként az egész bolygó, hogy azok az emberiség javát szolgálják, ennek valóban megvan a lehetősége, de sajnos a realitások nem ezek. Ha megnézzük azokat a felméréseket, amelyek a fiatalok körében készülnek, akár a magyarifjúság-kutatás, de számos más nem kormányzati intézmény is készít ilyen felméréseket, hogy önmagában mennyi időt töltenek a fiatalok ezen okoseszközök használatával napi szinten, akkor döbbenetes számokat kapunk: napi szinten 4 és 8 óra

közötti az az idő, amit ezeknek az eszközöknek a használatával töltenek. Pécsi Rita neveléskutató írt egy könyvet is arról - összeszedve a nemzetközi tapasztalatokat is -, hogy milyen elképesztő mértékű fejlődési károkat okoz a gyerekek esetében ezeknek az eszközöknek a túlhasználata.

Tehát ha már a digitális eszközök alkalmazásáról és a gyerekeinkről beszélünk, akkor sokkal fontosabb és a jövőnkét alapvetően meghatározó lenne az, ha azokra a veszélyekre figyelnénk, amelyek a gyerekeinket érik ezeken keresztül, és itt most nemcsak az adatvédelemről, nemcsak a BigTech cégek által okozott veszélyekről beszélek, hanem önmagában az idegrendszeri fejlődésükről, az ismeretek elsajátításának a módjáról, és számos más, a tanulásukhoz, fejlődésükhöz kapcsolódó területről. Ha erre lenne állami program, hogy felhívják erre a figyelmet, azzal sokkal beljebb lennénk, mintha ilyen digitális állampolgárságot próbálnának reáerőltetni az emberekre.

Másrészről, ahogyan említettem az előző felszólalásomban is, itt alapvető szemléletbeli kérdéssről van szó, és egészen vissza kell mennünk ahhoz a kérdéshez, hogy mit gondolunk magáról az emberről, és ha az embert helyeznénk központba - ahogy önök egyébként nem teszik, ez a gazdaságfejlesztésükön és gazdaságpolitikájukon is látszik -, akkor ez kellene legyen az elsődleges szempont, és ehhez igazodna az a szabályozás is, amit akár a digitális állampolgársággal, akár a mesterséges intelligenciával kapcsolatban önök tesznek. De látjuk, hogy a gazdaságfejlesztési koncepciójuk sem az, hogy az emberekbe, tehát az oktatásba, a tudás elsajátításába, az innovációba fektessenek, hanem gyarak, fizikai létesítmények létrehozását támogatják döntő mértékben a gazdaságpolitikájukban is. És ennek a kivetülése látszik meg ezen a törvényjavaslaton is.

És akkor rátérve a mesterséges intelligencia kérdésére - nem elfeledve, hogy azért a természetes intelligenciának is lenne vagy kell hogy legyen továbbra is szerepe, és arról is kellene beszélnünk -, néhány problémafelvetéssel élek a mesterséges intelligencia alkalmazásával kapcsolatban, amelyekre nem látom azt, hogy ez a törvényjavaslat egyébként választ adna, és szerintem ez is nagyon fontos alkotmányossági probléma, hogy nem látjuk, tehát, önök úgy hivatkoznak a mesterséges intelligenciára és úgy vezetnek be gyakorlatilag az államigazgatásba ennek az alkalmazását, hogy alapvető kérdésekre nem kapunk választ.

Az első problémafelvetésem maguktól a mesterségesintelligencia-alapú szoftverek fejlesztőitől származik, hiszen ők maguk gyakran elismerik, hogy ők sem értik, hogy a mesterséges intelligencia valójában hogyan működik. Tehát az úgynevezett feketedoboz-effektusról van szó, ami szerint nem világos, hogy a bemenet és a kimenet között mi történik, vagyis a mesterséges intelligenciának feltett kérdésre az adott válasz pontosan hogyan és milyen folyamatok alapján készül el. Ez egyébként önmagában felvet számos jogi problémát. A ChatGPT működésével kapcsolatban már láttuk azt, hogy nagyon sokszor hibás tanácsokat

ad, és mára már az is közismert tény, hogy gyakran téved, sőt hallucinál is. Ezekről is nagyon érzékletes cikkek jelentek meg. Tehát látjuk azt, hogy hibásan is tud akár működni. Mi alapján, és ki tudja eldönteni, hogy mikor működik hibásan, és mi történik akkor, ha egy ilyen hibás működés következtében államigazgatási döntéseket fog meghozni ez a technológia.

(10.30)

Az sem világos számunkra, hogy a kormány által alkalmazni kívánt mesterséges intelligencia pontosan milyen technológia lesz, és hogyan fogja biztosan a magyar állampolgárok adatkezeléssel kapcsolatos és egyéb alapjogainak érvényesítését biztosítani.

Felmerül a felelősségnek a kérdése is, amit szintén nem rendeznek: ki a hibás, ha egy ilyen rossz döntést meghoz a mesterséges intelligencia? Az állam magára vállalja-e a felelősséget, vagy aláíratnak majd az állampolgárokkal egy papírt - vagy most már nem papírt, mert nyilván az is digitális térben fog történni -, hogy ők vállalják a felelősséget azért is, ha a mesterséges intelligencia valamilyen rossz döntést hoz? Az állampolgár felelőssége lesz, az államé, vagy a mesterséges intelligenciát fejlesztő szoftverfejlesztő cégnek a felelőssége lesz, és milyen módon tudja az állampolgár érvényesíteni a saját jogait? Illetve ki fog, mondjuk, anyagi felelősséget vállalni azokért a károkért, amelyek a mesterséges intelligencia hibás működése miatt az állampolgárt érték?

Alapvető jogok tekintetében is nagyon súlyos kockázatok merülnek fel, és ezeket egyébként nemcsak Kínával kapcsolatban és nemcsak a Mi Hazánk Mozgalom fogalmazza meg, hanem az Európai Parlamentben is felmerültek ezek, hogy a gyülekezési és a tiltakozási szabadság sérelmében is szerepet játszhat a mesterséges intelligencia.

Nem beszélve arról, hogy a munkahelyekre milyen hatással lesz, illetve magának a mesterséges intelligenciának önmagában versenytorzító hatása is lehet. Különböző számok láttak azzal kapcsolatban napvilágot, hogy közvetlenül hány munkahelyet szüntethet meg akár Európában, akár Magyarországon a mesterséges intelligencia, ugyanakkor ezt sokkal mélyebben át kellene gondolnia a kormánynak is, illetve társadalmi vitát kellene arról folytatni, hogy ezekre nekünk valóban szükségünk lesz, és mi lesz azokkal az emberekkel, akiknek a munkahelye néhány éven vagy egy évtizeden belül megszűnhet.

Az információk felhalmozása önmagában is a verseny torzulásához vezethet, mivel a több információval rendelkező vállalatok előnyhöz jutnak, ezt is okozhatja a mesterséges intelligencia, illetve azok az adatok, amelyekhez a mesterséges intelligencia hozzáfér.

És itt a biztonsági kockázatok vonatkozásában is fel kell hívnom a figyelmet arra, hogy a legszükségesebb esetben, például a fegyverek esetében alkalmazni kívánják a mesterséges intelligenciát, ami most tudom, hogy ebben a javaslatban nem szerepel, de hát

nyilván ennek minél szélesebb körű kiterjesztése a cél, illetve nemzetközileg látunk már arra példát, hogy ezt megfogalmazták. Ilyenkor az emberi kontrollnak az elvesztéséhez is vezethet a mesterséges intelligencia alkalmazása, és nem beszélve arról, hogy az emberek számára nem egyértelmű, hogy a mesterséges intelligenciával vagy személyel lépnek kapcsolatba. Ez már most is nagyon gyakori különböző cégek esetében, ahol az ügyfélszolgálat során ugye csetelhetünk, vagy mesterséges intelligenciával beszélgethetünk adott esetben, és sajnos a magyar társadalomnak a tudatossága e tekintetben nem teszi lehetővé, hogy ezt ők azonnal érzékeljék. Ilyen esetekben azért nagyon fontos lenne a fogyasztót, a felhasználót védeni, hogy egyrészt alapvetően tisztában legyen azzal, hogy kivel beszél, kivel lépett egyáltalán kapcsolatba, illetve milyen jogai vannak akkor, hogyha mesterséges intelligenciával lépett kapcsolatba, és azokat hogyan tudja érvényesíteni; a felelősségi viszonyokat szintén fontos lenne tisztázni.

A brit parlamentnek van tudományos innovációs és technológiai bizottsága, amely körülbelül egyéves vizsgálat után a mesterséges intelligenciával kapcsolatban egy veszélyegyüttesre hívta fel a figyelmet, és ezeket, úgy gondolom, hogy a magyar kormányknak is, illetve a magyar parlamentnek is fontos lenne tisztázni. Egyrészt megállapították azt, amiről az előbbiekben is beszéltem, hogy maga a mesterséges intelligencia elfogult, lehetővé teszi az emberek azonosítását és a személyes adatoknak a megosztását. Innentől kezdve visszacsatolok az előző felszólalásomra, ami a személyiségprofilnak a kialakításáról szólt: azt is megállapították, hogy félrevezető információkat közölhet, amivel befolyásolja a felhasználó döntését vagy viselkedését. Nagyon fontos és szintén a versenytorzító hatáshoz is kapcsolódik, de a nemzetállamok kiszolgáltatottságát is növeli, hogy a nagy adatkészleteket csak kevés szervezet birtokolja. Ez, szintén nem kell mondanom, hogy milyen veszélyeket rejt önmagában.

A számítási kapacitás, amit igényel, az is csak nagyon korlátozottan érhető el, illetve bizonyos esetekben az eredmények nem átlátható módon születnek. A brit parlament bizottsága szerint nyílt forráskódúnak kellene lennie, de a szabadalmak miatt a piac dominál. Megsérthet szerzői és egyéb tulajdonjogokat, ez is egy nagyon fontos vetülete a mesterséges intelligencia alkalmazásának, illetve számos olyan más kérdést fogalmaztak meg, amelyet az előbbiekben is említettem. A nemzetbiztonsági és az emberi életre leselkedő veszélyeket is kiemelte a brit parlamentnek ez a bizottsága.

Tehát, ha már a mesterséges intelligenciát alkalmazni szeretnénk, amelynek egyébként lehetnek érdemi indokai is, ezt csak azután tehetjük meg, hogy ezeket az aggályokat megfelelő és megnyugtató módon sikerül a magyar kormányknak is valamilyen, a társadalom számára is elfogadható módon rendeznie. Köszönöm a figyelmet. *(Balassa Péter tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen Dúró Dóra alelnök asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* További felszólalásra senki nem jelentkezett, ezért az általános vitát lezárom.

Megkérdezem az előterjesztőt, Dömötör Csaba államtitkár urat, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. Ön a szó, államtitkár úr.

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára: Köszönöm a szót, elnök úr. Elég sok témát és megközelítést érintettek. Megpróbálom összefoglalni, hogy mi az általános állításuk. Ugye, egyszerre hangzott az el, hogy a globalista erők, az EU és Kína elvárásait vettük figyelembe, amikor ezt a törvényt megalkottuk, egyúttal a Világgazdasági Fórum és Bill Gates elvárásait. Csak egyet szeretnék kérni, hogy egy ponton azért majd döntsék el, hogy mit. *(Dúró Dóra: Mindet egyszerre.)* Mindet egyszerre, na jó. Megpróbálom azért a komolyság szintjét fenntartani ebben a vitában.

A másik dolog, amire figyelmes lettem, az az, hogy megpróbálnak egy ilyen „boomer, nem boomer” konfliktust felhozni ebbe a vitába, én óva inteném önöket ettől. Ennek a törvényjavaslatnak az a célja, hogy a digitális ügyintézés könnyebbé tegye bárki számára. Azok számára is, akik alapvetően mindent digitális eszközökön intéznének, azok számára is, akik ritkán szeretnék élni ezzel a lehetőséggel, és azoknak az igényeit is figyelembe veszi, akik köszönik szépen, de nem szeretnék, bármilyen okból, ilyen lehetőséggel élni.

Ami a mesterséges intelligenciával kapcsolatos felvetéseket illeti, Dúró Dóra képviselő asszony felvette azt, hogy ez nem kezeli az ezzel kapcsolatos problémákat. Azért nem kezeli az ezzel kapcsolatos problémákat ez a törvényjavaslat, mert nem erről szól. Ez a törvény a digitális ügyintézésről szól, és mint ahogy adózási kérdésekben sem a vízgazdálkodási törvények az irányadóak, így a digitális ügyintézésről szóló törvénytől se várja el, hogy egy ennél sokkal tágabb területet szabályozzon.

Ugyanakkor nagyon fontosnak tartom, hogy akár itt a Házban, akár a szélesebb nyilvánosságban erről a kérdéstről vitát folytassunk, és arra is szeretném felhívni a figyelmét, hogy készül ezen a téren egy uniós szabályozás, és a most tárgyalt törvényjavaslat - azért is, mert nem tárgya - ezt semmilyen formában nem írja felül, és semmilyen formában nem akadályozza azt, hogy mi itt a Házban vagy azon kívül részletes vitát folytassunk a mesterséges intelligencia hatásairól, a munkahelyekre gyakorolt hatásokról vagy éppen azokról a hatásokról, amelyek a társadalmi viszonyokra vonatkoznak majd.

Pécsi Rita könyveit ismerem, magam is olvasom, az abban foglaltakat igyekszem figyelembe venni, de a neveléssel, oktatással, gyermekvédelemmel kapcsolatos vonatkozásokat ne a digitális ügyintézésrel kapcsolatos törvényben keresse, erre szeretném kérni.

(10.40)

Egy dolgról biztosíthatom, hogy mi figyelemmel kísérvük az ezzel kapcsolatos kutatásokat, illetve amikor a gyermekek védelméről van szó, akkor akár jogalkotási eszközökkel is fellépünk.

Ami az adatvédelmi felvetéseket illeti, örülök, hogy ezek feljöttek, mert egyébként az expozéban is foglalkozhattam volna akár részletesebben is az adatvédelmi megfontolásokkal, mert valóban egy sarkalatos pont. Ami fontos, az az, hogy az új digitális állampolgársági rendszer az egy biztonságos, azt is mondhatnám, hogy minden eddiginél biztonságosabb rendszer lesz. A korábbi alacsony biztonsági szintű vagy alacsonyabb biztonsági szintű megoldások helyett előtérbe helyezi például a két faktoron alapuló azonosítást, vagyis nem lesz elegendő egy felhasználónevet és egy jelszót megadni ahhoz, hogy belépjünk, ennél biztonságosabb megoldásra van szükség.

Amit még egyszer szeretnék hangsúlyozni, hogy az állam nem kér több adatot annál, mint amit már egyébként is kezel. Arra is szeretném felhívni a figyelmet, hogy az adatvédelem tekintetében a már eddig is rendkívül szigorú törvények az irányadóak és a GDPR is, a sokat emlegetett GDPR, a célhoz kötöttség elve, illetve az, hogy bármilyen adatkezelési vonatkozásról az állampolgárokat részletesen tájékoztatni kell.

Arra is szeretném felhívni a figyelmüket, hogy az uniós irányelv is hasonló megközelítésen alapul. Tehát nem arról van szó, hogy van egy magyar szabályozás, amelyik teljesen más irányba megy el, mint ami az uniós jogalkotásnak az iránya, hanem az uniós jogalkotás is ezen alapul. Csak hogy idézzek a csúnya szóval mondott eIDAS 2 irányelvből: egy olyan digitális tárcát írnak elő a tagországoknak, amely lehetővé teszi az EU polgárai számára, hogy a mobil eszközeiken biztonságosan tárolják és használják az okmányaikat és egyéb hivatalos dokumentumaikat, digitális formában. Ennek a megvalósítása már a most tárgyalt törvényjavaslat.

Még egy vonatkozásra szeretnék kitérni. Említeték itt a nagy techcégeket. Szerintem is, nemcsak hogy párbeszédre, hanem erőteljes lépésekre van szükség ahhoz, hogy semmilyen nagyvállalat, külföldi nagyvállalat ne élhessen vissza az adatainkkal. Azért örülök, hogy felvetették, mert miközben egyébként jogosan felvetik a törvénnyel kapcsolatban az adatkezelési vonatkozásokat, hogy ha adatkezelésről van szó, nem az a fő kérdés, hogy az állam hogyan őrzi ezeket az adatokat, mert biztonságosan és szigorú törvények alapján.

Ezzel szemben nagyvállalatok - mindennapi tapasztalataink alapján - igenis építenek ki személyes profilt. Aki megfelelő rendszerességgel internetezik, azt láthatja, hogy egy napon belül a korábbi kereséseinek, döntéseinek, érdeklődéseinek megfelelő hirdetéseket kap, tehát személyes profilt állítanak fel. Ezzel foglalkozni kell. Magyarország egymaga nem biztos, hogy meg tud ezzel birkózni, itt közös nemzetközi fellépésre van szükség, akár uniós szinten. Tehát hogyha

ezzel kapcsolatos felvetésük van, akkor nyitott ajtón kopogtatnak.

Ha még egy dolgot megemlíthetek az adatvédelem kapcsán, miközben itt részben komolytalannak tekinthető állítások hangoztak el a baloldali részéről adatvédelem tekintetében, azért álljon meg egy pillanatra a fáklyásmenet, mert tudunk olyan politikai szereplőket mondani, akik igenis visszaéltek magyar állampolgárok adataival. Baloldali erők egy olyan céghálózattal dolgoztak, amelynek egy része Észtországban, másik része Ausztriában van bejegyezve. Tudjuk jól, hogy Észtországban jóval lazább a GDPR-ral kapcsolatos ellenőrzés, és az említett cégcsoportnak szoros kapcsolatai vannak amerikai baloldali körökkel. A miniszterelnök-jelöltjük kampányának adatkezelőjeként egy bizonyos Action Network is szerepel, így magyarok adatai kerülhettek külföldre, magyarok adatai kerülhettek illetéktelen kezekbe. Az Action Network egyébként már több évtizede támogat baloldali mozgalmakat, támogatta a demokraták elnökválasztási kampányát is, és ki nem találnák, hogy melyik filantrópnak mondott magyar amerikai milliárdoshoz köztödik ezer szállal.

Arra is nagyon jól emlékszünk, hogy a kampány alatt kéretlenül kaptak választási üzeneteket magyarok százezrei, és hiába mondják, hogy jogszerű volt az az adatfelhasználás, mert az én munkatársaim is kaptak ilyen sms-eket kéretlenül, és aligha vádolhatók ők azzal, hogy valaha megadták volna az adataikat akár a DK-nak, akár bármelyik baloldali pártnak. Tehát jogosulatlanul szereztek személyes adatokat, és azokat jogosulatlanul használták fel. Úgyhogy ha a NAIH-ra nézhetünk e tekintetben, akkor mi magunk is várunk egy egyértelmű állásfoglalást, hogy ez hogyan fordulhatott elő, és hogyha előfordult, akkor ennek mi lesz a következménye.

Pár konkrét felvetésre szeretnék még reagálni. Személyiségprofillal kapcsolatos állítás. Nem lesz személyiségprofil, hanem annyi változik, hogy az állampolgár helyett az államnak kell dolgoznia a digitális ügyintézés nyomán. Csak azokat az adatokat kezeli az állam, amelyek kellenek az ügyintézéshez. Az, hogy a belépésnél, mint ahogy eddig is, meg kell adni a felhasználói adatokat, az nem személyiségprofil. Személyiségprofil az, amikor nagy techcégek a döntéseink, az előzményeink, a keresési előzményeink alapján kiépítenek egy profilt mindenféle olyan személyes adattal, amelyhez egyébként nem adtunk hozzájárulást. Az személyiségprofil.

Az, hogy könnyen tudjuk majd igazolni magunkat a banki ügyintézésben - mint ahogy eddig is kellett igazolnunk magunkat a banki ügyintézésben -, nem jelenti azt, hogy a bankok bármilyen személyes adatunkat továbbíthatnák; Z. Kárpát képviselő úr sajnós elhagyta a termet, az ő felvetése volt. Tehát az, hogy igazolom magamat a banknál akár lakcímkártyával, az eddig sem jelenthette azt, hogy a bank az én személyes adataimat bárkinek továbbítaná, és nem is teszik meg. Tehát itt arra kérem önöket, hogy ne keverjenek össze két dolgot.

Az ötvenéves adatkezelés kérdése. Ez a visszakövethetőség miatt szükséges. Arról van szó, hogy muszáj tudni, hogy az elektronikus aláírás esetében a dokumentum hiteles-e, ennek ellenőrizhetőnek kell lennie. Ha veszi a fáradságot a képviselő asszony és megnézi, hogy mi a helyzet, mi volt eddig a helyzet, akkor azt fogja látni, hogy más ágazati törvények is rendre ötven évben szabályoznak ebben a kérdésben. Például a Központi Okmánytárban eddig is ötven évig kezeltek adatokat törvényi felhatalmazás alapján, tehát ez nem újdonság.

Röviden ennyit szerettem volna reagálni az elhangzottakra. Végső soron, amikor majd szavazunk erről, ez a kérdés leegyszerűsödik, tehát a kérdés az lesz, hogy a parlamenti pártok közül melyek támogatják azt, hogy sokkal egyszerűbb, gyorsabb legyen az ügyintézés Magyarországon. Ez jelentős időt spórol majd meg a magyar állampolgároknak és jelentős gazdasági versenyelőnyt jelenthet Magyarországnak, ilyen értelemben a kanyarban előzhetünk.

Tehát hogyha valaki ezt támogatja vagy valaki ezzel a céllal egyetért, akkor jó szívvel nyomhatja majd meg az igen gombot. Én biztatnám is önöket arra, hogy minden egyéb belpolitikai vitáink ellenére ezt majd tegyék meg. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Dömötör Csaba államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig van lehetőségünk.

Most pedig soron következik a **nemzeti adatvagyon hasznosításának rendszeréről és az egyes szolgáltatásokról** szóló törvényjavaslat, valamint az **internetes közvetítő szolgáltatások egyes szabályairól** szóló törvényjavaslat együttes általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztések T/6067. és T/6064. számokon a parlamenti informatikai hálózaton elérhetők.

Tisztelt Országgyűlés! Elsőként megadom a szót Dömötör Csaba államtitkár úrnak, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkárnak, a törvényjavaslatok előterjesztőjének 30 perces időkeretben. Öné a szó, államtitkár úr.

DÖMÖTÖR CSABA, a Miniszterelnöki Kabinetiroda államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Előre szeretném jelezni, hogy a 30 perces időkeretet nem szeretném kitölteni.

Először is érdemes tisztázni, hogy miért is van szükség ezekre a törvényjavaslatokra. Kezdjük az elsővel, az adatvagyon hasznosításának rendszeréről szóló törvény tervezetével!

A módosításra egy uniós kötelezettség miatt van szükség, az EU már hatályos adatkormányzási rendeletének nemzeti jogba való átültetéséről van szó. Ezt az uniós jogszabályt egyébként röviden DGA-rendeletnek hívják. A módosítással a Nemzeti Adatvagyon Ügynökség korábbi feladataiba kell illeszteni az uniós rendelet szerinti feladatokat, mindezt úgy,

hogy a nemzeti adatvagyonról szóló és a közadatok újrahasznosításáról szóló törvények hatályukat veszítik.

(10.50)

A módosítás következményeként az ügynökség működése sokkal inkább új megközelítésűvé válik. Feladatai szolgáltatásnak fognak minősülni, amelyekért díjat számolhat majd fel, és az ügynökség szerepe bizonyos kivételekkel nem lesz kizárólagos. Egyes regisztrációköteles szolgáltatásokat - mint például az adattisztítás, adatelemzés - más szervezetek is végezhetnek majd, ha teljesítenek bizonyos feltételeket. E szervezetek nyilvántartásáért az ügynökség fog felelni.

További újdonság, hogy a közadat-újrahasznosítási igényeket elsősorban az ügynökség által kialakított rendszeren keresztül lehet majd benyújtani.

A javaslat arról is rendelkezik, hogy hogyan kell naprakészen tartani a nemzeti adatvagyon leltárt. A legalább 250 főt foglalkoztató közfeladatot ellátó szerveknél szervezeti adatfelelősöket, míg a kisebb szervezeteknél adattovábbítási kapcsolattartót kell majd kijelölni. A DGA előírásai szerint ki kell jelölni egy bejelentési, nyilvántartás-vezetési, ellenőrzési, piacfelügyeleti feladatokat ellátó hatóságot, szükséges továbbá, hogy a szankciókat és az ahhoz kapcsolódó eljárásrendet is rögzítsék. Ennek érdekében az infotörvény módosításával e feladatokat a NAIH fogja majd ellátni.

A fentiek alapján a törvényjavaslat, úgy gondoljuk, hogy érdemes arra, hogy képviselőtársaink szavazataikkal is támogassák.

Aztán a másik törvényjavaslat az internetes közvetítő szolgáltatások egyes szabályairól szóló törvényjavaslat. Értelemszerűen ez az internetes közvetítő szolgáltatások szabályairól szól és elfogadására szintén uniós kötelezettség miatt van szükség. Az a célja, hogy megfeleljünk a digitális szolgáltatásokról szóló uniós rendelet szabályainak. Ezt röviden DSA-rendeletnek hívják. Elnézést a sok technikai szóért és rövidítésért! Tehát ez az uniós DSA-rendelet egy új, harmonizált uniós kötelezettséget vezetett be a digitális közvetítő szolgáltatásokra, és azokat mérete és hatása alapján osztályozza.

A rendelet tartalmaz a jogsértő online tartalmak eltávolításával összefüggő szabályokat, hatékonyabb jogvédelmi eljárásokat a felhasználók számára panaszkezelési mechanizmusok előírásával, új, a többi online platformra vonatkozó szabályoknál szigorúbb kötelezettségeket ír elő az óriásplatformok számára a visszaélések megelőzése érdekében, átláthatósági intézkedéseket tartalmaz, új hatósági hatásköröket a platformok működésének ellenőrzésére, emellett előírja a hatóságok közötti együttműködést a végrehajtás biztosítása érdekében.

Fontos kérdés, hogy ez mely szolgáltatókra vonatkozik: az EU-ban, így a Magyarországon letelepedett, vagy az EU területére, így Magyarország területére irányuló szolgáltatást nyújtó online közvetítő

szolgáltatókra, és a nagyobb online platformokra azonban nagyobb felelősség hárul majd, mint a kisebb szolgáltatókra. Ezek közé tartoznak például az online piacterek, a közösségi hálózatok, a tartalommegosztó platformok, az alkalmazásboltok, valamint az online utazási és szállásplatformok. Lényeges hatást az eladókat és a fogyasztókat összehozó online platformokra gyakorol majd, például online piacterek, alkalmazásboltok, közösségimédia-platformok. Az is lényeges kérdés, hogy kikre nem terjed ki ez a szabályozás. A lekérhető tartalomszolgáltatókra például nem vonatkozik - azok a médiatörvény hatálya alatt tevékenykednek -, ezek közé tartozik például a Netflix, az HBO GO vagy a Videá.

A DSA-rendelet végrehajtása, felügyelete minden tagállamban elsősorban a digitális szolgáltatások koordinátorainak a feladata. Ez hazánkban a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság.

A törvényjavaslat tartalmazza a digitális szolgáltatási koordinátor hatósági eljárásainak magyarországi keretszabályait, és szintén szabályozza a más tagállambeli koordinátorokkal és az érintett magyar hatóságokkal való kapcsolattartás és együttműködés alapvető szabályait is.

Még egyszer szeretném hangsúlyozni, hogy mindkét törvényjavaslat egy uniós jogszabály magyar jogrendbe való átültetéséről szól. Ennek alapján is érdemes a képviselő hölgyek és urak támogatására. Köszönöm a megtisztelő figyelmet. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Dömötör Csaba államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Demeter Zoltán képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

DEMETER ZOLTÁN, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogyan már elhangzott államtitkár úrtól, a Ház asztalán fekvő törvényjavaslat célja a jogharmonizáció, az EU már hatályos adatkormányzási rendeletének az átültetése.

A módosítással a Nemzeti Adatvagyon Ügynökség korábbi feladataiba kell illeszteni a DGA-rendelet szerinti feladatokat oly módon, hogy a nemzeti adatvagyonról szóló és a közadatok újrahasznosításáról szóló törvény hatályon kívül helyezésre kerül.

Szó volt az ügynökség működéséről. Piacibb megközelítésűvé válik azzal, hogy az ügynökség által ellátott feladatok szolgáltatásként kerülnek nevesítésre, az egyes szolgáltatásaiért díjat számolhat fel.

A NAVÜ szerepe - bizonyos kivételekkel - nem lesz kizárólagos. A nemzeti adatvagyon leltár szolgáltatás, a kormányzati szolgáltatás és a piaci szolgáltatás nyújtására továbbra is a NAVÜ lesz egyedülként jogosult.

Egyéb központi szolgáltatásokat kizárólag jogszabályban kijelölt közfeladatot ellátó szervek nyújthatnak. Regisztrációköteles szolgáltatások nyújtására

végrehajtási rendeletben meghatározott feltételeket teljesítő szervezetek is jogosultak lehetnek, amelyek nyilvántartásáért szintén a NAVÜ lesz felelős.

A közadat-újrahasznosítási igények elsősorban a NAVÜ által kialakított rendszeren keresztül nyújthatók be, míg az igények teljesítése ilyen irányú megállapodás esetén a NAVÜ által vagy az adatgazda közfeladatot ellátó szerv által is teljesíthető.

Ez a javaslat rendelkezik továbbá arról is, ez is elhangzott, hogy a 250 főt foglalkoztató közfeladatot ellátó szerveknél szervezeti adatfelelősöket, míg a kisebb szervezeteknél adattovábbítási kapcsolattartót kell kijelölni.

A DGA előírásai szerint ki kell jelölni egy bejelentési, nyilvántartás-vezetési, ellenőrzési, piacfelügyeleti feladatokat ellátó hatóságot, és szükséges továbbá, hogy a szankciók és az ahhoz kapcsolódó eljárásrend is rögzítésre kerüljön. Ennek érdekében az infotörvény módosításával e feladatok ellátására a NAIH kerül kijelölésre.

Az adattisztaság javítása érdekében a személyi adat- és laccímnyilvántartás adataival való egyezés ellenőrzéséhez a személyi adat- és laccímnyilvántartást vezető szerv bevonása szükséges, és ezt szolgálja a polgárok személyi adatainak és laccímének nyilvántartásáról szóló törvény módosítása.

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló törvény és az egységes elektronikuskártya-kibocsátási keretrendszerről szóló törvény módosításának célja, hogy a személyi adat- és laccímnyilvántartás hatálya alatt álló, 14. életévüket betöltött állampolgárok a személyre szabott ügyintézési felület segítségével elektronikusan a nemzeti egységes kártyarendszer-regisztrációval összefüggő kérelmet indíthassanak el, amely eljárás eredményeképpen létrejövő regisztrációs adatlapot a továbbiakban többek között diákigazolvány-igényléshez is felhasználhatják.

Ezzel a módosítással könnyebb és gyorsabb az ügyintézés, illetve tudatos adatgazdálkodás valósul meg, mely végső soron olcsóbb közigazgatást tesz lehetővé.

(11.00)

Az e-ügyintézési törvény módosításának célja, hogy az elektronikus ügyintézési folyamatokban nem vagy kevésbé használt, az üzemeltethetőség és költséghatékonyság tekintetében a rosszul teljesítő szolgáltatások - például központi érkeztetési ügynök, központi kézbesítési ügynök, elektronikus dokumentumtárolási szolgáltatás, iratkezelő rendszerek közötti iratáthelyezés - kivezetése megtörténik.

A tisztelt Ház asztalán fekszik a T/6064. számú, az internetes közvetítő szolgáltatások egyes szabályairól szóló törvényjavaslat is, amelynek a célja, hogy a vonatkozó európai uniós jogforrás, a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról szóló, 2022. október 19-ei

európai parlamenti és tanácsi rendelet magyar tagállami alkalmazását és érvényesítését szolgálja. Ennek érdekében a rendelet a magyar jogrendszerrel összhangban lévő alkalmazásához, végrehajtásához szükséges kiegészítő rendelkezéseket, illetve a rendelet értelmében tagállami hatáskörben megalkotandó részletszabályokat tartalmaz.

A törvényjavaslat a rendelet közvetlen hatályára és közvetlen alkalmazhatóságára figyelemmel garanciális, a rendelet végrehajtásához elengedhetetlenül szükséges - jellemzően eljárásjogi - rendelkezéseket állapít meg, ezáltal biztosítva, hogy a rendelet személyi hatálya alá tartozó szolgáltatók, a közvetítő szolgáltatók határon átnyúló tevékenységére vonatkozó egységes uniós előírások hazánkban a rendelet jogintézményeivel összhangban érvényre jussanak és érvényesíthetőek legyenek.

Tisztelt Országgyűlés! A digitális szolgáltatósokról szóló rendelet választ ad azon, az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv által nem kezelt problémára, hogy mindeddig nem lehetett eljárni az online térben tevékenykedő olyan szolgáltatóval szemben, amelynek a szolgáltatása ugyan az Európai Unió területére irányul, felhasználói között uniós állampolgárok is vannak, de a szolgáltató nincs letelepedve az Európai Unió területén. A DSA ugyanis valamennyi olyan online térben nyújtott szolgáltatás nyújtójára vonatkozik, amelyeknek a letelepedési helye az Európai Unióban található, vagy amelyek szolgáltatása az Európai Unió területén elérhető, függetlenül a szolgáltatást biztosító szolgáltató letelepedési helyétől.

A DSA az online tér, online szolgáltatások szabályozására jött létre, amely három kiemelt cél eléréséhez igazítja szabályait. Az első a fogyasztóvédelem, a fogyasztók alapvető jogainak a védelme az online térben, kiemelten kezelve a kiskorúak jogainak védelmét. A második az átlátható és egyértelmű előírások az online tér szereplői, szolgáltatói tekintetében, külön kiemelve az online platformokat - például online piacterek, alkalmazásboltok, közösségimédia-platformok - és az úgynevezett óriásplatformokat, ideértve az online platformok elszámoltathatóságát is. A harmadik célkitűzés pedig az Európai Unió tagállamai versenyképességének növelése.

Tisztelt Országgyűlés! A benyújtott törvényjavaslat tehát egyrészt a DSA által meghatározott körben megalkotja a DSA megfelelő végrehajtásához szükséges szabályokat, másrészt a DSA magyar jogrendszerhez való illeszkedését biztosító rendelkezéseket tartalmaz.

Az internetes közvetítő szolgáltatásokról szóló törvényjavaslat három nagyobb téma köré csoportosul, melyek a magyar digitális szolgáltatási koordinátor feladatait, online szolgáltatókkal szembeni fellépési lehetőségeit és a kiszabható jogkövetkezményeket tartalmazó rendelkezések, a peren kívüli vitarendező testületek kijelölésének és eljárásának szabályai, valamint a megbízható bejelentők tanúsítására vonatkozó rendelkezések.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Összegzésként elmondható, hogy az előttünk fekvő törvényjavaslat előremutató rendelkezéseket tartalmaz, és ezért kérem a tisztelt képviselőtársaimat, hogy az elhangzottak ismeretében a Fidesz-frakcióhoz hasonlóan támogassák a javaslatot. Köszönöm figyelmüket. *(Dömötör Csaba és Hollik István tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Demeter Zoltán képviselő úr. Többen lemondták a vezérszónoki feladatot, ezért most megadom a szót Hollik István képviselő úrnak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Ahogy itt elhangzott, egy jogharmonizációról van szó, és van ilyen is, hogy amit Brüsszel előír számunkra, azt jónak és helyesnek tartjuk. Ez most ilyen helyzet, a ritka kivételek egyike.

Valójában arról szól ez a jogharmonizáció, hogy ezt a digitális szolgáltatásokról szóló uniós irányelvet, rendeletet kell átültetni a magyar jogba. Tényleg csak néhány szóval arról szeretnék beszélni, hogy miről is szól ez a rendelet, és szerintem hol van még ezenfelül is tennivaló, merthogy szerintem van.

Ez a digitális szolgáltatási rendelet az online tér és az online szolgáltatások szabályozására jött létre. Három kiemelt célja van: a fogyasztóvédelem, átlátható és egyértelmű előírások az online tér szereplői, szolgáltatói tekintetében, külön kiemelve az úgynevezett óriásplatformokat, és ezek mellett az Unió versenyképességének növelése.

A DSA valamennyi online térben nyújtott szolgáltatás nyújtójára vonatkozik, amelyeknek a letelepedési helye az Unióban található, vagy amelyek szolgáltatása az Európai Unió területén elérhető, függetlenül a szolgáltatást biztosító szolgáltató letelepedési helyétől. Ez tehát azt jelenti, hogy az olyan nagy cégek, mint például a kínai AliExpress vagy az amerikai Facebook is kötelesek a DSA szabályainak megfelelni, mivel Európában is elérhetőek és igénybe vehetőek a szolgáltatásaik.

A másik fontos dolog, hogy az volt a probléma, ez már itt az előző vitában is előkerült, hogy még a legszakavatottabb szakemberek számára is teljesen átláthatatlan módon kezelték ezek a nagy szolgáltatók a felhasználói tartalmakat, és valószínűleg profilíroztak is. Ezt kiküszöbölendő vagy legalábbis erre reagál a DSA azzal, hogy a hatálya alá tartozó szolgáltató köteles lesz úgynevezett átláthatósági jelentést közzétenni a saját működéséről.

Ami még talán előremutató ebben: új szabályként jelenik meg, hogy az összes online platform - nem csak az óriásplatformok - köteles lesz az eddigieknél egyértelműbb panaszkezelési mechanizmusokat alkalmazni. Ezentúl a fogyasztó által előterjesztett panaszokra adott válaszaikat részletes indokolással lesznek kötelesek ellátni.

Tehát mi is támogatjuk, hogy ez legyen a magyar jogrend része, de ugyanakkor szeretném felhívni arra a figyelmet, hogy ez nem orvosol minden problémát, és ezért azt gondolom, hogy a jövőben foglalkozni kell ezzel a területtel.

Hogy egy egészen konkrét példát mondjak: bár a DSA azt mondja, hogy vonatkozik ez minden olyan cégre, amely Európa területén szolgáltat, ugyanakkor azt is kimondja, hogy ha bármilyen jogvita merül fel, akkor azokat abban az európai uniós tagállamban kell lefolytatni, ahol ezeknek az óriásszolgáltatóknak leánycége van. Tehát a Facebook esetében ez Írország, vagy éppen a streamingszolgáltatók, tehát a Netflix esetében viszont ez Hollandia.

(11.10)

Viszont ez még mindig nem orvosolja azt a problémát, hogy mi van abban az esetben, ha egy ilyen szolgáltató egyértelműen sérti a magyar törvényeket. Hogy egy konkrét példát mondjak, például sérti a magyar gyermekvédelmi törvényt, ha egy ilyen streaming szolgáltató például LMBTQ, genderpropagandát népszerűsítő, gyermekeknek szóló mesét tesz be a kínálatába, de nem rakja oda a 18-as karikát. Ez egyértelműen sérti a magyar gyermekvédelmi törvényt. Ebben az esetben a jelen helyzetben a magyar állam nem tud fellépni. Mert mi mehetünk Hollandiába, de a holland hatóság a holland szabályok szerint, illetve az európai uniós, többek között a DSA irányelvei szerint fog eljárni, ezek alapján viszont ezek a tartalmak nem törvénysértők. A magyar szabályok szerint viszont igen. Mégsem tudjuk ezeket a jogsértéseket szankcionálni, nem tudunk a magyar jognak érvényt szerezni.

Tehát azt gondolom, hogy ez egy fontos előrelépés, ezért támogatjuk, de azt is javasolom a tisztelt Országgyűlésnek, hogy ennyivel viszont ne elégedjünk meg, és vizsgáljuk tovább, hogy hogyan lehet a magyar jogot érvényesíteni ezeknél az online szolgáltatóknál. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hollik István képviselő úr. Most megadom a szót Dócs Dávid képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

DÓCS DÁVID, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Tisztelt elnök úr, köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Örömmel hallottam, hogy Hollik képviselő úr is olyan fontosnak tartja, hogy például legalább a Facebookot a magyar törvények szerint is felelősségre lehessen vonni, mint azt a Mi Hazánk is tartja.

Államtitkár úrhoz lenne egy szerény kérésem: az ellenzékét ne azonosítsa a baloldallal. Mi jól megkülönböztethető része vagyunk az ellenzéknek, és nem a baloldalhoz tartozunk. Ez csak egy apró formai dolog, de köszönöm szépen, ha ennek eleget tesz.

Akié az információ, azé a hatalom - tartja a mondas. A javaslatból viszont nem derül ki az, hogy az államközi adatátadásokat nyilvánosságra hozzák-e. Hiszen közérdek, hogy tudjuk, mikor, milyen természetű és mennyiségű magyar adat vándorol, mondjuk, más országok felé. A benyújtott rendelkezésből arra utaló jelek látszanak, hogy lehallgató berendezéseket telepítenek a szolgáltatókhoz. Az FBI és az NSA ugyanezt csinálta, csinálja az USA-ban, így hallgatják le a teljes amerikai adatforgalmat. Ehhez hasonlót akarnak itt is kiépíteni? Az ilyen táv-adatszolgáltatás minimum olyan metaadatok folyamatos állami lehallgatását teszi lehetővé, mint hogy ki mikor, milyen weboldalon böngészett. Ennek semmilyen legitím oka nem lehet. Ha ennél szűkebb az érintett adatok köre, akkor pontosabb megfogalmazás lett volna indokolt.

A megbízható bejelentő státusz meglátásunk szerint semmi másra nem szolgál, mint a cenzúrát segíti elő. Az egyértelműen törvénytelen tartalmakat, mint például a végtelenül visszataszító és elítélendő gyerekpornót a szolgáltatók eddig is soron kívül, minden különösebb vizsgálat nélkül eltávolították. Ehhez nem kell semmilyen kiemelt státusz, bármilyen bejelentés megteszi, elég felhívni rá a moderátorok figyelmét. Persze minden feltöltést ma már mesterséges intelligencia vizsgál, tehát sok illegális tartalom eleve meg sem jelenhet.

Aztán egyáltalán nem látjuk indokoltnak a kiemelt státuszt. Ha az EU miatt mindenképpen implementálni kell, akkor úgy kellene, hogy nehéz legyen megszerezni a minősítést és könnyű legyen elveszíteni azt. Például rövid időre megadni, hogy gyakran kelljen megigényelni. Ez adhat akkora adminisztrációs terhet, hogy még a külföldi pénzzel kitömött NGO-k sem akarnak majd vesződni vele. Továbbá széles körű jelentési kötelezettséget kellene kiszabni, hogy visszakövethető legyen a bejelentő tevékenysége. A bejelentő által jelentett tartalmakról kellene tárolni egy nyilvánosan alapértelmezetten nem elérhető másolatot. Magyarán, a szolgáltató nem törli a tartalmat, hanem elérhetetlenné teszi. És nemcsak a töröltek, hanem mindent, amit a bejelentő bejelentett, azokat is, amik végül nem kerültek eltávolításra. Így lehet megvizsgálni, hogy valóban mennyire objektívek a bejelentő szempontjai.

Fontos lenne tisztázni, hogy mikor szerez tudomást egy vállalat a tartalom jogellenes voltáról, és csakis jogerős bírósági végzéssel mondható biztosra. Mindaddig csak vélelmezett jogsértésről beszélhetünk. A szolgáltatók az eddigi törvények mellett is hadlécáltalán megvizsgálhatták és felülvizsgálhatták minden nyilvánvalóan jogsértő tartalom mivoltát pusztán bejelentésre, ezen túlmenően pedig bíróság által kimondott jogsértéseket azonnal megszüntethettek. A mostani változtatás hatása, ami az EU ismert célja, hogy a bejelentő akarata előtt a szolgáltató meghajoljon akkor is, ha nincs a kezében jogilag kötelező érvényű dokumentum. Ez határozottan szembe megy a szabad véleménynyilvánítás elveivel.

A Mi Hazánk Mozgalmat rendkívüli módon érinti a közösségi média cenzúrája, hiszen pártunk elnökének 207 ezer követős Facebook-oldalát a 2019-es önkormányzati választások hajrájában törölték, és azóta is perben áll a Facebookkal. A kormánynak elsősorban ilyen oldalról kellene rendeleteket és intézkedéseket hoznia, mert ez a beavatkozás a szólásszabadság mellett a magyar választásokba történő beavatkozást is jelenti. Köszönöm szépen a szót. *(Taps a Mi Hazánk soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Dócs Dávid képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Megkérdezem, hogy van-e valakinek igénye kétperces felszólalásra. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. További képviselői felszólalásra? *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok.

Tisztelt Országgyűlés! Az együttes általános vitát lezárom, és megadnám a szót az előterjesztőnek, de Dömötör Csaba államtitkár úr jelzi, hogy már mindent elmondott. Köszönöm szépen.

Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **egyes agrártárgyú törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/6075. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Farkas Sándor miniszterhelyettes úrnak, államtitkár úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének 30 perces időkeretben. Öné a szó, államtitkár úr.

FARKAS SÁNDOR agrárminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az önök előtt fekvő, az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló, 24 törvény módosítását magába foglaló törvényjavaslat kidolgozása során az elsődleges cél a jogalkalmazók részéről felmerült, illetve az elmúlt időszak tapasztalatai alapján szükségessé vált változások átvezetése volt. A jelen felszólalásomban röviden összefoglalom a módosítások leglényegesebb tartalmát.

Az illetékről szóló törvény módosítása értelmében a vagyonszerzőt a jövőben akkor is megilleti a visszatérő termőföldszerzéshez kapcsolódó illetékmentesség, ha a termőföld használatát vagy hasznosítását olyan erdőbirtokossági társulat javára engedi át, amelyben a vagyonszerző vagy közeli hozzátartozója társulati érdekeltséggel rendelkezik.

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló törvény és az Országos Magyar Vadászok Kamarájáról szóló 1997. évi XLIV. törvény módosítása együtt biztosítja, hogy a vadászati jegy kiállításának és érvényesítésének, valamint a vadászati engedély kiadásának ellentételezéséért fizetendő díj mértékét a jövőben a vadászok kamarája állapíthassa meg. Az új szabályozás gördülékeny bevezetését a fizetendő díj

mértékének megállapításához kapcsolódó átmeneti rendelkezés biztosítja.

A növényfajta állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló törvény módosításának célja a vetőmag-előállítók adminisztrációs terheinek csökkentése, valamint a zártkörzet kialakításához kapcsolódó hatósági eljárások egyszerűsítése.

A vetőmagtörvény hatályos előírásai hosszadalmas, részben felesleges eljárást írnak elő akkor is, ha nincs egyeztetési eljárást kezdeményező földhasználó. A módosítás eredményeképpen az engedélyezési eljárást kizárólagosan csak azon zártkörzet-kialakításoknál lesz szükséges lefolytatni, ahol a kialakítással érintett földhasználó egyeztetési igényét bejelenti, de nem sikerül megállapodnia a vetőmag-előállítóval.

(11.20)

A termőföld más célú hasznosítása esetén fizetendő földvédelmi járulék és a földvédelmi bírság mértéke tíz éve változatlan összegű, az időközbeni inflációt nem követték ezek a díjak. Annak érdekében, hogy a földvédelmi járulék és a földvédelmi bírság a termőföld védelmével kapcsolatos szerepét változatlanul be tudja tölteni, indokolt a mértékük - jelenlegi árszínvonal figyelembevételével történő - megemlése. Ezt szolgálja a termőföld védelméről szóló törvény módosítása.

A termőföldvédelmi törvény módosítására irányuló javaslat továbbá elősegíti a zártkerti ingatlanok megfelelő hasznosítását is. A zártkerti ingatlanokon a hasznosítási kötelezettség elmulasztása miatti eljárást, valamint az engedély nélküli, más célú hasznosítás miatti eljárást - a jegyző ilyen irányú jelzése esetén - ezen túl minden esetben kötelező lesz megindítani.

Kiemelt kormányzati cél az öntözött területek növelése és a már meglévő öntözött termőföldek megtartása, ezért az öntözött területek földvédelmi és vízgazdálkodási szempontból is kiemelt értéket képviselnek. A termőföld védelméről szóló törvény módosításával az öntözési közösség területét képező termőföld más célú hasznosítása tilos lesz, ami alól csak a mezőgazdasági művelést elősegítő, illetve az öntözéses gazdálkodáshoz szükséges beruházások fognak kivételt képezni.

Az átlagosnál jobb minőségű termőföldeken is biztosítani szükséges a termőföld művelési ágának megfelelő műveléshez, a mezőgazdasági termeléshez vagy az erdőgazdasági tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó eszköz telepítésének vagy építmény elhelyezésének a lehetőségét, legfeljebb egy hektár mértékig. Javasolt ezzel összefüggésben a földvédelmi járulék alóli mentesség esetköreit akként módosítani, hogy az ilyen eszközök telepítése vagy építmények elhelyezése járulékmentes legyen.

Az elektronikus gazdálkodási napló egy olyan új közigazgatási szolgáltatás, amely a gazdálkodók adminisztratív kötelezettségeinek egyszerűsítését teszi

lehetővé több, adatrögzítést szolgáló nyilvántartást integrálva. Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló törvény módosítása megteremti az elektronikus gazdálkodási naplóban rögzített adatok élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszerben, azaz a FELIR-ben történő kezelésének jogi alapját, és megállapítja a személyes adatok kezelésére vonatkozó előírásokat is.

Az erdő látogatásának a vadászatra jogosult általi korlátozása az elmúlt időszakban a társadalomban feszültségeket keltett. Annak érdekében, hogy az erdőlátogatók és a vadászok is megfelelően ki tudják használni az erdeink által nyújtott lehetőségeket, egyértelmű törvényi szabályozásra van szükség. Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény módosításával a jövőben eltérő szabályok vonatkoznak az erdőlátogatás korlátozására a társas vadászat és az egyéni vadászat esetén. Társas vadászat esetén a korlátozás ideje a társas vadászat bejelentett időtartamához igazodik azzal, hogy az azt megelőző napon is korlátozás tehető annak érdekében, hogy a területen biztosan ne maradjon erdőlátogató. Egyéni vadászat esetén az erdő látogatásának korlátozási időtartama a jövőben nem terjedhet ki teljes napokra, csupán a délutáni óráktól a reggelig tartó időszakra. A kijelölt turistautakon a vadászat ideje alatt is közlekedhetnek, azonban az megtiltható lesz, hogy ezekről az utakról a turisták letérjenek.

A bürokráciacsökkentést szem előtt tartva a törvény módosítása továbbá megszünteti a természetvédelmi hatóság és az erdészeti hatóság párhuzamos engedélyezési jogkörét lovas, illetve technikai sportverseny rendezése esetén.

A fásításból történő fakitermelés elektronikus bejelentési kötelezettsége az eredetileg 2024. január 1-jétől hatályba léptetendő rendelkezéshez képest szélesebb körben lesz kötelező. A megfelelő felkészülési határidő biztosítására tekintettel azonban ez a rendelkezés csak 2024. július 1-jétől lép hatályba.

Az erdőtörvény módosításával a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedésiinfrastruktúra-beruházásoknál erdő igénybevétele esetén a csereerdősítést állami erdészeti társaság fogja végezni a beruházóval kötött szerződés alapján.

A Nemzeti Földalapról szóló törvény módosítása megteremti annak a lehetőségét, hogy a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv, a természetvédelmi érdekeket szem előtt tartva, mintagazdasági földhasználati szerződést köthessen. Ennek feltétele, hogy a természetvédelmi kezelésért felelős szerv a saját használatot a rendelkezésre álló eszközökkel nem képes megvalósítani, vagy a vagyonekelt terület átlagos természetvédelmi értékű, és a hagyományos gazdálkodási módok a természetvédelmi kezelés részét képezik. A törvény továbbá kiegészül a megbízási szerződés megszűnése lehetséges eseteivel is, amelyet a jogszabály eddig nem tartalmazott.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elmúlt évek szélsőséges időjárása miatt a kárenyhítő juttatások iránti

igény olyan mértékben megnövekedett, hogy a nagy összegű kifizetések az agrárkárenyhítési alap forrásaiknak kimerüléséhez vezettek. Szükségessé vált erre figyelemmel a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló törvény módosításával az alap megerősítése, amelyet a jelenlegi pénzeszközök, azaz a termelői hozzájárulás és az ezzel egyenértékű nemzeti kiegészítő forrás mérsékelt megemlése mellett uniós források bevonása fog biztosítani.

A Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló törvény módosítása többek között az önkéntes és a törvény erejénél fogva keletkezett agrárkamari tagság viszonyát pontosítja, illetve meghatározásra kerül az is, hogy az agrárkamara a volt tagjainak adatait mennyi ideig kezelheti. A kamarai törvény módosításával egyértelműbbé válik az agrárkamari tagságra kötelezett személyek köre.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján szükséges megteremteni annak lehetőségét, hogy a körhegybíró több borvidéken fekvő hegyközség működési területére is kinevezhető legyen. Erre irányul a hegyközségekről szóló törvény módosítása.

A HORINFO néven ismert horgászszövetségi szakrendszer mellett új, ügyfélbarát környezetet biztosító alkalmazás indul el a horgászokmányok elektronizációja és az e-ügyintézés egyszerűsítése érdekében, támogatva a jogszabályi kötelezettségek teljesítését, a halgazdálkodói feladatok ellátását és az ellenőrzését. A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló törvény módosítása ennek a jogszabályi háttérét biztosítja. A javaslat megállapítja a horgászszövetség által közfeladat-ellátás keretében kiadott horgászokmányokra, a horgászvizsgára, valamint a horgászregisztráció miatt szükséges nyilvántartás vezetésére vonatkozó szabályokat, továbbá a kapcsolódó adatszolgáltatási feladatokat és az adatkezelési jogosultságot.

A halgazdálkodási törvény módosítása a jogérvényesítést elősegítő rendelkezéseket is tartalmaz. E körbe tartozik a helyi horgászrendi előírásokat megszegő személlyel szemben alkalmazható figyelmeztetés intézményének megszüntetése abban az esetben, ha a halfogás helyi korlátozásának be nem tartása miatt indul eljárás; valamint bizonyos halgazdálkodással összefüggő tevékenységek esetén a kellő visszatartó erőt biztosító szankció megállapítása.

A földforgalmi törvény és a kapcsolódó törvények módosítására irányuló javaslat speciális szabályozást alakít ki a hatóság által elismert rizstelep tulajdonjogának átruházására és használatára vonatkozóan. A rizstermesztés sajátosságaiból adódóan a földhasználatonként jelentős ráfordításokat kell eszközölnie, ezért kiemelt érdek fűződik ahhoz, hogy a rizstelephez tartozó földrészek egy birtoktestet képezzenek, hasznosításuk egy egységként, azonos időtartammal és feltételek mellett történjen. A visszaélések megelőzése érdekében és a jogbiztonság követelményének eleget téve a rizsteleppé minősítésre hatósági eljárás keretében kerül sor.

(11.30)

A rizsteleppé minősítés jogi jellegként az érintett ingatlanok tulajdoni lapjára is felkerül, így a rizsteleppé minősítés a közhiteles ingatlan-nyilvántartásból mindenki számára megismerhető lesz.

A közeli hozzátartozói viszony a földforgalmi szabályozásban több esetben privilegizált helyzetet élvez. A javaslat lehetővé teszi, hogy a földművesnek nem minősülő természetes személy a közeli hozzátartozójától egy hektár térmértékig megszerezhesse a föld használatát is.

Az öntözéses gazdálkodásról szóló törvény alapján a mezőgazdasági termelőknek a meglévő és a vízjogi engedély alapján üzemelő harmadlagos művekhez való csatlakozásához az üzemeltetők hozzájárulása szükséges. A módosítás az öntözéses gazdálkodás mint közérdekű cél megvalósítását biztosítja azáltal, hogy amennyiben a csatlakozáshoz szükséges feltételek mindegyike fennáll, ne legyen megtagadható a harmadlagos műhöz történő csatlakozás.

Az öntözéses gazdálkodásról szóló törvény módosítása továbbá megalapozza a fenntartható vízgazdálkodási közösség területe jogi jellegének ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzését is.

A közös agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló törvény módosítása a gyakorlati tapasztalatok alapján szükséges pontosításokat, kiegészítéseket tartalmaz. A jogutódlási eljárások lefolytatásának egyszerűsítése érdekében az adatkezelő a szükséges dokumentumokat, adatokat a jövőben nem a kedvezményezettől, hanem a rendelkezésre álló közhiteles nyilvántartásból, vagyis az elektronikus anyakönyvből fogja beszerezni.

Az agrártermékek eredetvédelméről szóló törvény módosításának célja az eredetvédelmi szabályok pontosításával az oltalom alatt álló elnevezésekkel kapcsolatos eljárások egyszerűsítése, egyértelművé tétele, valamint a fogyasztók tisztességes tájékoztatásának elősegítése. A javaslat pontosítja az oltalom alatt álló elnevezéssel azonos cégnévnek vagy előállítási helynek az agrártermék csomagolásán való feltüntetésével kapcsolatos követelményeket, valamint pontosításra kerülnek a gazdasági szereplők borászati termékekkel és egyéb agrártermékekkel kapcsolatos adatszolgáltatására vonatkozó előírások is. Az előzőekben felsoroltak mellett a törvényjavaslatban található módosítások a más törvényekkel való szabályozási összhang megteremtését, valamint deregulációs, jogharmonizációs, illetve jogtechnikai célokat szolgál.

Tisztelt Országgyűlés! A részletezett javaslatok az egységes jogalkalmazás elősegítését, az adminisztráció csökkentését és a közfeladatok hatékonyabb ellátását szolgálják. Kérem tehát tisztelt képviselőtársaimat, hogy az elmondott indokok alapján a törvényjavaslat elfogadását támogassák. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok padsoraiából.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Farkas Sándor miniszterhelyettes, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Először megadom a szót Czerván György képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

CZERVÁN GYÖRGY, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat célja a jogalkalmazók részéről felmerült, illetve az elmúlt időszak tapasztalatai alapján szükségessé vált szakmai módosítások elvégzése, a más törvényekkel való szabályozási összhang megteremtése, továbbá a technikai jellegű pontosítások végrehajtása. További cél az egységes jogalkalmazás elősegítése, a közfeladatok hatékonyabb ellátása.

A törvényjavaslat 24 törvény módosítását foglalja magába. Az előterjesztői expozéban részletes ismertetést hallottunk a törvényjavaslatban szereplő 24 törvény módosításáról, ezért én most a vezérszónoki felszólalásomban csak néhány, általam fontosabbnak tartott rendelkezést szeretnék kiemelni.

Először a földvédelmi törvény módosításáról szólok, amely a földeknek a mezőgazdasági termelés számára való megőrzéséhez ad jelentős segítséget. Számos alkalommal ejtettünk szót az Országgyűlésben arról, hogy mennyire fontos termőterületeink megőrzése. A rendszerváltás óta eltelt három évtizedben mintegy 700 ezer hektár termőterület kivonása történt meg, amely hatalmas szám, ha az 5,5 millió hektáros összes termőterülethez viszonyítjuk. Természetesen ide rengeteg szükséges és hasznos célból megvalósult földkivonást sorolhatunk, például a közúti vagy vasúti infrastruktúra fejlesztését, ipari parkokat, a települések lakott részének terjeszkedése miatt szükségessé vált belterületbe vonásokat, azonban nem szabad szem elől tévesztenünk, hogy a termőföld egy korlátozott mennyiségben rendelkezésünkre álló erőforrás. Fontos tehát, hogy olyan szabályozást alkossunk, amely a takarékos földfelhasználásra ösztönöz és ahol egy beruházás tervezésekor mérlegelendő szempontként a számításokban jelenjen meg az igénybe vett föld értéke. Ezt a célt szolgálja a földvédelmi járuléknak és a földvédelmi bírságnak a törvényjavaslatban szereplő jelentős megemlése, amely az eddig hatályos összeg háromszorosát jelenti.

Különösen időszerű az emelés, mert utoljára tíz évvel ezelőtt került rá sor. A legjobb minőségű földek esetében az aranykoronánként több mint félmillió forintot járulékként átszámolva akár 20 millió forintot fizetési kötelezettséget is jelenthet, ami kellően tudja terelni a zöldmezős irányból a barnamezős, de legalább a rosszabb minőségű földek felé az igénybevétel miatt történő kivonásra irányuló törekvéseket.

Szintén fontos földvédelmi kérdés az öntözhető területek hosszú távú megőrzése az öntözéses gazdálkodás számára. Az elmúlt évek időjárási tapasztalatai

alapján nem kell különösebben magyarázni, hogy milyen termelési biztonságot tud jelenteni, ha egy terület öntözhető. Ezért is igen fájdalmas, ha egy ilyen földön más célú tevékenységet, például napelemparkot kívánnának létesíteni, ami nemcsak a napelemmel ténylegesen borított területen, hanem akár a teljes táblán lehetetlenné teszi az öntözőrendszer használatát.

Előremutató a javaslat azon rendelkezése, amely az öntözési közösség, vagy újabb nevén: a fenntartható vízgazdálkodási közösség területén korlátozza a nem mezőgazdasági, más célú használat lehetőségét.

A tulajdonosok vagy földhasználók számára a törvény már régóta előírja a hasznosítási kötelezettséget, ami történhet az adott föld művelési ágának megfelelő termeléssel vagy termelés nélkül, de a gyommentes állapot fenntartásával, illetve ültetvények, szőlő, gyümölcsös esetében termelőtevékenységgel. A zártkerti ingatlanok vonatkozásában az elhanyagoltság nem csupán növény-egészségügyi problémák forrása lehet, hanem településképi csúfságot is okoz, ezért helyénvaló, hogy az önkormányzat szignalizációs jogkört kapjon, amely alapján jelzéssel élhet a kormányhivatal felé a földvédelmi eljárás lefolytatásának kezdeményezésére.

Tisztelt Országgyűlés! A beszállítók védelméről szóló törvény módosítása tekintetében az összehasonlító reklám tilalmát szeretném kiemelni. Nagyon tisztességtelen eszköz, amikor a kiskereskedő a maga olcsóságának alátámasztását egy beszállító termékének lejáratásával kívánja megvalósítani, különösen azért, mert a versenyjogi szabályok nem teszik lehetővé, hogy a beszállító meghatározza termékének fogyasztói árát. Ennek a marketingeszköznek a legaljasabb esete, amikor ugyanannak a beszállítóknak két gyártmányát hasonlítják össze úgy, hogy azok közül az egyik úgynevezett saját márkás termék, azaz a fogyasztó számára nem derül ki a tényleges előállítója. Ilyenkor szerencsétlen beszállító valójában saját magával kénytelen versenyezni. A törvényjavaslat, nagyon helyesen, a beszállító hozzájárulásának meglétéhez köti az összehasonlító reklám alkalmazhatóságát.

(11.40)

Tisztelt Képviselőtársaim! A kárenyhítési törvény módosítása egy jelentős reformot tartalmaz. Az időjárási károk enyhítésének eddigi forrása a termelők befizetésén és az azzal megegyező összegű költségvetési támogatáson alapult. A tavalyi aszály esetén azonban láthattuk, hogy nyilvánvaló okokból hiába halmozódott fel a kárenyhítési alapon a korábbi években forrás, egy ilyen jelentős káresemény igényelte további pénzeszközök bevonását, amelyet az év elején a kormány biztosított 50 milliárd forint nagyságrendben.

A módosítással egy újabb forrás kiaknázására nyílik lehetőség, nevezetesen az uniós pénzek bevonására. Erre a közös agrárpolitika új szabályai adnak lehetőséget, amelyet a magyar stratégiai terv ki is

tud aknázni. Ennek köszönhetően a 3 forint termelői befizetés mellé 7 forint uniós pénz és 3 forint nemzeti költségvetési támogatás kerülhet, ami megkészezi a rendelkezésre álló pénzügyi keretet. Szükségessé vált a termelői járulék összegének felülvizsgálata is, ami 20 százalékos emelésben jelenik meg.

Az agrárkamara törvény módosításával a kamarai tagsági jogviszony keletkezésének és megszűnésének szabályai egyértelműbbé válnak, ami segít a tiszta viszonyok megteremtésében.

Az előterjesztői expozéban hallhattuk, hogy a rizstelepekre milyen új szabályozást kíván bevezetni a földforgalmi törvény módosítása. Erre a magam részéről úgy tekintek, hogy ha az új szabályok alkalmazásáról pozitív tapasztalataink lesznek, akkor érdemes lesz azokat továbbfejleszteni és az öntözhető területekre is analog módon alkalmazni, amivel azok egyben tartása és egységes kezelése is meg tud valósulni. Az öntözési infrastruktúra kiépítése ugyanis olyan költségekkel jár, amelynek megtérülésének idejére, de akár annál tovább is, fontos lenne biztosítani a beruházó számára a hasznosítási lehetőséget.

Támogatandónak tartom a más célú hasznosítási kötelezettség szabályainak azon változtatását, amely szerint lehetőség nyílik a területen a föld művelési ágának megfelelő műveléshez, mezőgazdasági termeléshez vagy erdőgazdasági tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó eszköz telepítésére vagy ilyen építmény elhelyezésére. A törvényjavaslat lehetőséget ad a hobbitermelők megjelenésére azzal, hogy számukra egy hektár terület nagyságig megengedi a haszonbérletet közeli hozzátartozójuktól akkor is, ha nem minősülnek földművesnek. A transzparenciát segíti és a visszaélések elleni eszköz a vételár átutalással vagy ügyvédi leltétbe helyezés útján történő megfizetése.

Kritikával kell azonban illetnem a javaslatban szereplő elállási jogot, amely egyrészt szembe megy a szerződések betartásának évezredes kötelezettségével, valamint átláthatatlan viszonyok kialakulásához vezethet az emberi rosszindulat vagy irigység motivációjából eredően. Ezen rendelkezések átgondolását feltétlenül javaslom az előterjesztőnek.

Régi adósságát törleszti a jogalkotó az erdőnek minősülő földek használati megosztása speciális szabályainak megállapításával, mert eddig ezeket a jogalkalmazóknak az erdőtörvény rendelkezéseinek és a földügyi szabályoknak az egymásra figyelemmel végzett együttes alkalmazásából kellett szinte jogi rejtvényként megfejteniük.

Az öntözéses gazdálkodásról szóló törvény módosítása megteremti a lehetőséget annak, hogy az öntözhető területekről a tulajdoni lapon keresztül bárki tájékoztatást kaphasson. Ez olyan tulajdonsága a földeknek, amelyeknek ingatlan-nyilvántartási rögzítése kiemelten fontos.

Tisztelt Országgyűlés! A növényfajta állami elismerésétől, valamint a szaporítóanyag-előállításról és forgalomba hozataláról szóló törvény módosításának célja a vetőmag-előállítók adminisztrációs terheinek

csökkentése, valamint a zárt körzet kialakítása, hatósági eljárásainak egyszerűsítése ott, ahol a korlátozással érintett felhasználók nem élnek az egyeztetési igény lehetőségével. A módosítás eredményeképpen az engedélyezési eljárást kizárólagosan csak azon zártkörzet-kialakításoknál szükséges lefolytatni, ahol a kialakítással érintett földhasználók egyeztetési igényét bejelentik, és nem születik egyetértő megállapodás a vetőmag-előállítóval.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! A Fidesz képviselőcsoportja részéről támogatjuk a törvényjavaslat elfogadását, és az elmondottak alapján erre kérem önöket is. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Czerván György képviselő úr. Most megadom a szót Földi Judit képviselő asszonynak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő asszony.

FÖLDI JUDIT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgház! Az általános indoklás szerint az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló törvény célja a jogalkalmazók részéről merült fel, illetve az elmúlt időszak tapasztalatai alapján szükségessé vált szakmai módosítások elvégzése, más törvényekkel való szabályozási összhang megteremtése, továbbá technikai jellegű pontosítások végrehajtása.

A törvényjavaslat 24 törvény módosítását foglalja magában, benne a fémkereskedelemtől szóló 2013. évi CXL. törvény módosítását is, amely teljesen idegen az agrártárgyú törvényektől. Az előterjesztő szerint a cél az egységes jogalkalmazás elősegítése, a közfeladatok komolyabb ellátása. Valóban alkalmas-e ez a salátatörvény ennek a célnak a megvalósítására? A mezőgazdaságban és az agráriumban ugyanaz a gond, mint bármilyen más területen ma Magyarországon: egy nagyon szűk réteg nagyon jól jár, míg sokaknak alig jut valami a rengeteg munkán kívül. A kormány földet közletről soha nem látott oligarcháknak önti a pénzt. Ennek köszönhető, hogy az agrártámogatások 70 százaléka a leggazdagabb 10 százaléknál köt ki.

A mezőgazdaságban is óriási probléma, hogy az ágazatban dolgozókat egyszerűen kiszigerelik. A mezőgazdasági kétkezi munkások nem kapnak annyi fizetést, amiből tisztességesen meg lehet ma élni. A XXI. században az agrárágazat csak úgy lehet sikeres, ha egyszerre fenntartható, környezetkímélő és nyitott az innovatív megoldásokra. A hatékonyabb, jövedelmezőbb értékesítés érdekében támogatni szükséges a gazdák összefogását, szükséges saját agrárfeldolgozó kapacitás kialakítása. A bajok évek óta mutatkoznak. 2023 nyarán 19 százalékkal kevesebb agrártevékenységet folytató gazdaság működött hazánkban, mint 2020-ban. Folytatódott a gazdatársadalom elöregedése. A 35 év alatti gazdálkodók aránya mindössze 5 százalék. Vajon ez a salátatörvény felszámolja ezeket a problémákat? Vajon ez a törvény ad pozitív jövőképet a mezőgazdasági termelők számára?

Vajon ez a törvény megállítja a gazdálkodók számának csökkenését, a gazdatársadalom elöregedését?

2023. október 31. napján került az igazságügyi miniszter által benyújtásra a T/5885. számú, „Egyes agrártárgyú törvények deregulációs szempontú módosításáról” című törvényjavaslat, amely már 14 agrártárgyú törvény módosítására tett javaslatot, amely több esetben azonos jogszabályokat módosít, összesen 8 törvény ismételt módosításáról van úgy szó, hogy a T/5885. számú törvényjavaslat még nem került elfogadásra sem. A fentiek alapján az előterjesztés támogatását nem javasoljuk.

Hadd emeljem ki pár törvényjavaslat fontosabb rendelkezéseit! A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény módosítása a települések belterületéhez közel eső termőföldek megfelelő állapotban tartását segítheti, valamint egyéb mezőgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megkönnyítésére szolgálnak. A törvényben több alkalommal előfordul a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű és a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű közlekedésiinfrastruktúra-beruházás megnevezés. 2010 óta látjuk, hogy az Orbán-kormány hogyan él vissza a számára és az üzleti körei számára fontos beruházások felgyorsítása érdekében azok nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokká minősítésével. 2010 óta több mint 3 ezer beruházás kapott ilyen státuszt.

(11.50)

Élő példa az ilyen minősítésre, hogy a kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházással minősítette az Orbán család érdekeltiségéhez tartozó Hotel Dorothea luxushotel fejlesztését, amelynek átadását a napokban láthattuk. Az Orbán család vagyona a könnyített engedélyezési eljárásoknak is köszönhetően ismét szépen gyarapodott.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi törvény módosításának értelmében az országos főállatorvos éves élelmiszerlánc-felügyeleti jelentésének országgyűlési tárgyalását a bürokrácia-csökkentés miatt kívánja megszüntetni ez a javaslat. Miért is fontos ennek a jelentésnek a tárgyalását elhagyni, amikor az élelmiszeripar nemzetgazdasági szerepet tölt be? Milyen érdemi bürokráciacsökkenést jelent az éves beszámoló parlament előtti megszüntetése?

A Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi törvény módosítása megteremti annak a jogi lehetőségét, hogy a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv mintagazdasági földhasználati szerződést kössön. A Demokratikus Koalíció teljes mértékben elutasítja a Fidesz és hozzájuk ezer szállal köthető agrár-oligarchák ilyen típusú formációját, a mintagazdaságok helyzetbe hozását.

A Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi törvénnyel kapcsolatosan a Demokratikus Koalíció egyértelmű és

határozott álláspontja a kamara esetében az, hogy meg kell szüntetni a kötelező kamarai tagságot.

A halgazdaságról és a hal védelméről szóló törvény módosításához kapcsolódóan a Demokratikus Koalíció javasolja, hogy a több évtizedet ledolgozó, a mindenkorai öregségi nyugdíjkorhatárt betöltők számára legyen ingyenes az állami horgászjegy.

Tisztelt Országgyűlés! Már korábban is elmondtam, most csak megismételné tudom: jelenleg Magyarországon 1,2 millió hektáron lehetne öntözni, ebből azonban ez mindössze 100 ezer hektáron valósul meg. A Demokratikus Koalíció szerint víztározók és csatornarendszerek építésével, új technológiák alkalmazásával, állami és uniós források bevonásával kell fejleszteni a mezőgazdasági öntözést.

Ez a salátatörvény alkalmas annak megakadályozására, hogy agrárpénzek kerüljenek illetéktelenül a minisztériummal és minisztériumi vezetőkkel jó viszonyban lévő NER-es üzletemberekhez? Nem meglepő módon a napokban újra láthattunk egy ilyen ügyet, ami az agrártárcához kapcsolódik. Lassan az Orbán-kormányok alatti agrárminisztériumok és annak háttérintézményei, volt vezetői ki tudnának állítani egy kispályás börtönválogatotat.

Még egyszer megismétlem: a fentiek alapján az előterjesztés támogatását nem javasoljuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Földi Judit képviselő asszony. Most megadom a szót Hollik István képviselő úrnak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

HOLLIK ISTVÁN, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Nehéz mit mondanom egy ilyen rendkívül szakmai alapokon nyugvó, hozzáértő felszólalás után, ezért én nem is szeretnék úgy tenni, mintha az agrárium részleteit mélységében ismerném. Ráadásul államtitkár úr, illetve képviselőtársam az előzőekben az egyes agrártárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat tartalmáról részleteiben beszámoltak. Úgyhogy én csak annyit szeretnék jelezni, hogy azt gondoljuk, hogy bár nagyon sok törvényről van szó, de mindegyiknek az a célja, hogy a magyar agráriumot, a magyar gazdálkodókat segítse, másik oldalról pedig a természetet, legyen szó földekről, erdőkről, védelmezze. Éppen ezért a Kereszténydemokrata Néppárt az előttünk fekvő törvényjavaslatot támogatni fogja. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hollik István képviselő úr. Most megadom a szót Bencze János képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

BENCZE JÁNOS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Szokásunk szerint átnéztük a törvényt, és rábiztuk azokra, akikre ez tartozik,

hogy véleményezzék. Istenigazából mindenki megértette, hogy jórészt modernizáció, adminisztrációs-csökkentő rendelkezések, egyértelműsítők. Találtak benne egy-két olyan kérdéses pontot, amit szeretnék megkérdézni az államtitkár úrtól.

Az egyik - ennek van egy kis Tolna megyei kötődése - a 19. §, a termőföldvédelmi törvény 15/B. § (3) bekezdésének a módosítása. Ez a célkitermelő hely, ezzel indul, és bővíti a célkitermelő hely fogalmát a mi értelmezésünk szerint, ugyanis utánanéztve a jogszabályok között, a célkitermelő hely eddig kizárólag csak útépítési beruházásra vonatkozott, hogy annak 10 kilométeres körzetéből könnyen lehessen szállítani megfelelő anyagokat, kavicsot, homokot s a többi. Itt az a kérdés, hogy ezek alapján bővül-e a célkitermelő hely fogalma, mert itt megvan az, hogy „vagy azt a beruházást, amelyre figyelemmel a célkitermelést végzik” - pont, pont, pont - „nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé, a célkitermelést pedig ahhoz közvetlenül kapcsolódónak nyilvánította.”

Konkretizálnám az esetet. Tolna megyében épül Paks II., ennek nagyon örülünk. Aminek a környezetben nem örülünk: Madocsa határában két lépcsőben bányát szeretne nyitni egy vállalkozói csoport, amit mi kormányközelinek tartunk, és a második lépcsőben ez a bánya nagyobb területen fekszik, egy kavicsbánya, mint maga a község. Tehát a kérdés egyértelmű, arra vonatkozik, hogy ezzel a paragrafussal úgy mond az egyéb beruházások irányába is megnyílik-e az út, vagy szigorúan maradunk az útépítésnél.

Amit még kérdésesnek találtunk, és itt észrevétellel élnék, és nem konkrétan a törvényben fedeztünk fel hibát, hanem felhívni a jogalkotó figyelmét. A zártkerti ingatlanokról van szó. Ebben az ügyben már felszólaltam. A zártkerti ingatlanoknál olyan súlyos örökséget hordoz a magyar vidék, amit rövidesen meg kell oldanunk, és már égető probléma. Egyszer, amit említettem, a mikroparcellásodás, itt a telekhatárok egyszerűsített eltörlése. Itt a termőföldvédelmi törvény 16. §-ának a kiegészítésére hivatkoznék, röviden mondom: ha valaki más célra használná, büntetést helyeznek kilátásba. Így is ott lebeg a fejük felett a büntetés.

Csak hogy értsük, hogy mi történt itt. Anno valamikor a téveszesítéskor a téveszek elvették ezeket a területeket, szorgalmas kisgazdák földjeit, ezek apró parcellák. Én nemrég voltam Lenti környékén, Lenti, Rédic, átmentünk a szomszédos Lendvára is, a trianoni határ vágta ketté, mégis más a terep. Ott jellemzően 800-1000 négyzetméteres valamikori szőlőtermő parcellák és zártkerti ingatlanok voltak, felénk, Tolnában nagyobbak vannak. De a probléma mindenhol ugyanaz: amikor elvették, utána nem művelték, nem érte meg, nem tömbösítették; ahogy megjött a rendszerváltás, kiosztották, van, aki művelte, van, aki nem, most szabadulnának a tulajdonosok nagyon sokan tőle. Rétből, legelőből erdőszülés lett, szőlőből gyep lett vagy bármi, akár erdő is. És aki most megvesz egy ilyen kis parcellát, azzal szembesül, hogy

maga az anyatermészet megváltoztatta a művelési ágát. Az előző tulajok trehányak voltak, nem művelték, és most két dolog történhet: vagy komoly pénzért - a parcella árához képest, tehát nem több hektárról beszélek - megváltoztatja a művelési ágát, vagy úgy hagyja. Ha úgy hagyja, akkor az eladó feje felett lebeg a veszély, hogy megbüntethetik, mert nem akar vele törődni.

Én arra kérném a jogalkotót és a mezőgazdasági minisztériumot is, hogy ezzel a témával kiemelten és komolyan foglalkozzon, ugyanis ahogyan már említettem, nagyon sok fiatal gazdálkodó, kiscgazdálkodó számára, főleg aki állatot akar tartani, gondolok itt kecskére, birkára, ezek a valamikor zártkerti ingatlanok vagy azokkal határos külterületi parcellák szóba jöhetnek. Gondos kezekkel, jó gazda szemével művelnék, karban tartanák, csak olyan költségekkel jár ezeknek a parcelláknak a művelésiág-váltása darabonként, a tömbösítés, hogy onnantól fogva istenigazából fenntarthatatlanná válik, elengedik az emberek.

És javasolom önöknek is, járják a vidéket, menjenek el a helyi kormánypárti szavazókhoz, látogassák meg őket, vigyék ki önöket is a zártkerti részbe vagy a volt zártkerti részbe, mert horrorisztikus állapotokkal fognak szembesülni, olyan állapotokkal, amik egy mezőgazdasággal foglalkozó ember szívét összeszorítják.

Sokszor mondják, hogy miért más országokra hatunk, én direkt felhoznám Lendva térségét. Menjenek át, nézzék meg, hogy jól hasznosítva, jó törvényekkel, nem mondom, hogy paradicsomi állapotokat, de csodaszép állapotokat varázsoltak.

(12.00)

Én azt szeretném, ha a magyar Országgyűlésben is olyan törvények, olyan javaslatok születnének ellenzék és kormánypárt részéről, amik követik a példát, és a magyar zártkerti rendszert és a kisparcellás rendszert visszaemelnék a méltó helyére, arra a méltó helyére, amit 1947 előtt elfoglalt Magyarországon. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bencze János képviselő úr. Most megadom a szót Szabó Rebeka képviselő asszonynak, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő asszony.

SZABÓ REBEKA, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Egy valóban elég sok törvényt módosító csomagot látunk. Ebből a Párbeszéd-Zöldek részéről csak néhány esetet szeretnék kiemelni, főleg azokat, amiket úgy általában elég fontosnak tartunk, és ami, úgy látom, viszonylag ismétlődő mintázatot mutat a kormány mostani működésében.

Leginkább, ugye, a termőföldről és a termőföld védelméről van szó, és emellett még érdekes módon a bányászat is szóba kerül ebben a törvényben. Ugye, ez nem meglepő egy olyan országban, ahol a legnagyobb

bányavállalkozókat Orbán Győzőnek és Mészáros Lőrincnek hívják. Mindig tanulságos megfigyelni, hogy hogyan nyúl hozzá a kormány a bányákat érintő jogi szabályozáshoz. Nemcsak a kormányzat valóságos értékrendjét lehet kiolvasni a módosításokból, hanem azt is, hogy éppen mivel akar nagyon sok pénzt keresni az Orbán család meg a legszűkebb baráti köre. Másfelől persze elkésítő, hogy egy ország törvényhozása így működik, hogy a kétharmados kormánytöbbség általában vita nélkül asszisztál ahhoz, hogy a miniszterelnöki famíliát közjavakkal kistafirozzuk, meg, ugye, feléljék Magyarország jövőjét, de attól még nekünk, akiknek valóban fontos ez az ország, attól, mert mi ennek nem örülünk, önök ezt valószínűleg meg fogják szavazni, de ettől még itt a vitában szeretnénk ezt szavá tenni.

Biztosan emlékeznek, hogy korábban, amikor az állami termőföldvagyton privatizálására, a korábban bérbe adott állami földek eladására került sor, akkor itt azért nagyon sok fideszes képviselő elmondta, hogy mennyivel jobb helye lesz ezeknek a földeknek az önök által kiscgazdálkodónak hívott embereknek, akikről ugye, többek között Ángyán József professzor úr is kimutatta, hogy ezek sokszor nem valódi, helyben élő gazdálkodók voltak, hanem fideszes háttérű műkörmösök, tetőfedők és különböző politikusok rokonai. És ugye, gyakorlatilag a komplett Fidesz-frakció földbirtokossá vált az elmúlt 13 évben kedvezményes és az uniós földtámogatásokból kényelmesen visszafizethető állami hitelek segítségével.

Ugye, akkoriban önök sorskérdésnek minősítették, hogy senki más ne kerülhessen ezeknek a földeknek a közelébe, de sajnos, úgy tűnik, hogy ez a hevület mostanság elmúlt. Nem olyan régen tárgyaltuk az építészeti törvényt, amibe belekerült szerencsére néhány korlátozás a zöldterületek és az erdők beépítésével kapcsolatban, de konkrétan a termőföldek beépítésével kapcsolatban ott is csak elégtelen szabályozást látunk. Tehát tulajdonképpen azt látjuk - persze, tudjuk, hogy a nemzeti együttműködés rendszerében nincsenek véletlenek -, valahogy mindig úgy alakul, hogy ha valahol egy újabb kínai akkumulátorgyár vagy akkubontó épül, akkor önök annak jó minőségű termőföldön találják meg a legjobb helyét. Ugye, Debrecenben az ország legjobb földjeit vehette meg a kínai CATL, de ugyanezt láttuk Iváncsán, és reméljük, nem ez lesz, de ha ez lenne, akkor Győrszentivánon is ezt látnánk.

És ugyanazok a fideszes képviselők, akik pár éve még azt mondták, hogy az életük és vérük árán is megakadályozzák, hogy holland vagy német agrárcégek magyar termőföldhöz jutva Magyarországon mezőgazdasági termelést folytathassanak - amivel egyébként hajlunk akár egyet is érteni -, most simán odaadják ezeket a földeket olyan kínai óriásvállalatoknak, amelyek aztán lebetonozzák, beépítik és környezetkárosító ipari tevékenységekre használják. *(Farkas Sándor felé fordulva:)* Rázhatja a fejét, államtitkár úr, de őszintén szólva, nagyon kíváncsi vagyok a magyarázatra, hogy miért jobb odaadni külföldi cégeknek a magyar termőföldet lebetonozásra,

mint mondjuk, agrárművelésre. Tehát szerintem ezen azért el lehet gondolkodni.

És egyébként a fideszes vezérszónoki felszólalásban is elhangzott, hogy jaj, fogy a magyar termőföld, már mennyit kivontak a művelésből; ehhez képest akkor én nem értem, hogy miért gondolják, hogy ezeket az akkumulátorgyárat, akkumulátorhulladék-bontókat zöldmezős beruházásként, zöldterületekre vagy termőföldekre kell megépíteni. Erre igazság szerint az elmúlt hónapokban még nem hallottam igazán értelmes magyarázatot itt az Országgyűlésben.

De sajnos mindenkit megnyugtathatunk, hogy nemcsak a kínai akkumulátorgyártók profitja fontosabb a Fidesznek és az Orbán-kormánynak a magyar földvagyon megvédésénél, hanem az Orbán család bányavállalatainak haszna is. Ezúttal itt van az agrársalátában egy passzus, amely újra lazítana a jó minőségű termőföldek átminősítésének és ipari hasznosításának szabályain. Ez a 19. §-ban található, a 15/B. § (3) bekezdés helyére a következő rendelkezés lép, és itt leírják, hogy ha a kormány célkitermelőhely létesítése céljából beruházási célterületté vagy nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánítja és a célkitermelést a bányászat szempontjából ehhez közvetlenül kapcsolódónak nyilvánítja, akkor gyakorlatilag egyhektáros terület alatt bármikor bemondásra megtörténik majd az átminősítés ezeknél az ipari beruházásoknál; és emellett ezeknek a bányavállalatoknak ezzel egy szabad kártyát adnak. Tehát mondjuk, ha egy közeli autópálya, vasútvonal, atomerőmű vagy egy újabb akkuüzem építése miatt sürgősen például homok- vagy kavicsbányát kell létesíteni, akkor gyakorlatilag ez a passzus lehetővé teszi, hogy területi korlátozás nélkül menjen az átminősítés, és ezzel, ugye, tönkreteszik ezt a termőföldet, amit soha nem lehet már helyrehozni.

Gyakorlatilag azt látjuk, hogy itt van egy saláta, amiben önök azt mondják, hogy megvédi a magyar termőföldet, de közben beletesznek olyan intézkedéseket, ami ennek a teljesen eszetlen és erőltetett iparosítási törekvésnek kedvez, és gyakorlatilag megágyaz annak, hogy ha önöknek kedve szottyán, ha az Orbán-kormánynak kedve támad, akkor gyakorlatilag bármilyen termőföldet, mondjuk, egy homok- vagy kavicsbányának be lehessen áldozni. Pedig ha komolyan vennénk a fenntarthatóságot, akkor a jó minőségű termőföld alatt lévő potenciális bányaterületeket nem lenne szabad egyáltalán kibányászni, vagy esetleg csak akkor, ha már mindenhol máshol elfogyott a homok meg a kavics.

Számos alkotmánybírói döntés utal rá, hogy az egészséges környezethez való jogot, a jövő nemzedékek környezeti jogait elsődlegesen a környezeti elemek megőrzésével lehetne biztosítani. És hogyha a kormány ma elpusztít vagy hagy elpusztítani egy-egy termőterületet, azzal nemcsak a ma élő, hanem a következő nemzedékek alkotmányos jogait is megsérti, ezért érthetetlen számomra, hogy a földvédelmi törvény előírásainak folyamatos gyengítése hogyan nem akadt fenn eddig az Alkotmánybíróság szűrőjén.

Ugye, egy alkotmányos alapjogot csak másik alapjog kedvéért, érvényesítése érdekében lehetne korlátozni, de én úgy látom, hogy egy út- vagy egy vasútépítés olcsóbb legyen, az nem alapjog, de az sem, hogy Orbán Győzőnek vagy Mészáros Lőrincnek gyorsabban legyen meg a következő milliárdja, szerintem ez sem alapjog. Tehát önök gyakorlatilag sok esetben az alkotmányt sem tartják tiszteletben.

Van ebben a törvénytervezetben egy szépségta-pasz, ami jó irány lehetne, de ahogy Lázár János mondaná, ez sajnos annyit is ér, mert hiába emelik az átminősítés esetén fizetendő földvédelmi járulékot háromszorosára, hogyha ennek a mértéke sok esetben még így sem fogja megközelíteni az elpusztított termőföld valódi értékét. Ráadásul, amikor valamilyen kiemelt beruházási célterületté nyilvánítanak egy-egy területet, akkor már előre tudható, hogy ott azokat a földeket, akkor drágábban lehet majd eladni; a Soroksár és Gyál közötti területen a Tiborcz Istvánhoz kötődő magántőkealapok által tulajdonolt, körülbelül 170-180 hektárnyi földdel is ez a helyzet. Tehát gyakorlatilag önök ezzel megágyaznak annak, hogy jóval drágábban lehessen eladni ezeket a földeket, és sajnos ehhez képest a háromszorosára emelt földvédelmi járulék nem fog elégséges védelmet biztosítani.

Ezért mi azt gondoljuk a Párbeszéd-Zöldek részéről, hogy úgy, ahogy van, most már be kéne fejezni ezeket a zöldmezős beruházásokat, be kéne fejezni azt, hogy termőföldet áldoznak fel ipari célokra. Ezért mi benyújtottunk egy olyan módosítót, ami az Orbán család és más bányavállalkozók érdekei helyett valóban a magyar termőföldet védi meg, és megtiltánánk az eltérő hasznosítást. Ennek az a címe, hogy „a termőföldek beépíthetőségének korlátozásáról”. Mi ebben kimondjuk, hogy a termőföld és a mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló belterületi föld ipari, valamint jelen törvénytől eltérő célú gazdasági hasznosítása tilos. Tehát szeretnénk, bár mi eleve nem szeretnénk több akkumulátorgyárat vagy akkumulátorfeldolgozót Magyarországra, de hogyha bármilyen ipari vagy egyéb ilyen létesítményt szeretnének építeni, akkor azt most már ne a termőföld és ne a zöldterület rovására tegyék. Keressenek olyan leromlott ipari területeket, barnamezős beruházási területeket, ahova ezeket oda lehet rakni, és akkor ez valóban megvédi a termőföldet, és egy kicsit hatékonyabban, mint ez az önök által benyújtott agrársaláta.

Vagy az előterjesztői expozében hangzott el, vagy talán Czerván képviselő úr mondta, hogy az önkormányzatoknak joguk legyen bejelenteni, amikor valaki elmulasztja az éppen nem művelés alatt álló földterületek gyommentesítését.

(12.10)

Itt szeretném felhívni a figyelmet egy nagyon káros gyakorlatra vagy erre a művelési kötelezettségre, hogy ezt nagyon fölül kéne bírálni, mert sok esetben az van, hogy amikor, mondjuk, egy szántóföldet ideiglenesen néhány évig nem használnak - nagyon sok

ilyet láttam annak idején a Kiskunságban -, akkor elkezdnek a növények erre visszatelepülni. Általában a parlagfű igaziból az első évben jelentős, aztán utána kiszorítják azok az évelő növények - nyilván, ha ez egy olyan tájban van, hogy még van körülötte valamennyi természet, mondjuk gyepek, akkor ott be tudnak települni ilyen fajok, tényleg akár két-három év alatt -, amelyek gyakorlatilag már gyommentessé teszik a területet.

Számos alkalommal láttam, hogy mivel művelési kötelezettség van, ezért egy-két évente ezen végigmennek valamivel vagy felszántják, tehát egyszerűen beforgatják ezeket a növényeket, tehát újra kezdődik a gyomosodás, újra kezdődik a parlagfű, hiszen számos ilyen gyomnövény pont a zavarásra reagál, pont attól tud megnőni. Tehát valamit erre ki kéne találni, mert igaziból ezek a parlagok, amiken már elkezdődött egy természetes szukcessziós folyamat, és a növények elkezdtek rá visszatelepülni, ezek pont jó irányba haladnak ilyenkor, és kifejezetten káros az a fajta gyommentesítésnek hívott gyakorlat, hogy ezt akkor csak úgy beszántják, beforgatják a növényeket.

Ráadásul most már nagyon sokat lehet arról hallani, hogy magának a talajnak a struktúráját is tönkreteszi. Ráadásul ez l'art pour l'art szántás, aminek még értelme sincs, mert lehet, hogy utána sem fognak belevetni semmit. Úgyhogy én inkább azt szeretném kérni, nyilván nekem nem hisznek el semmit, de ha beszélnek szakemberekkel, akár botanikusokkal, ezt meg fogják erősíteni önöknek, hogy valahogy ezt a művelési kötelezettséget ilyen értelemben nincs értelme fenntartani, mert ez pont nem a gyommentesítés irányába hat. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabó Rebeka képviselő asszony. Most megadom a szót Dócs Dávid képviselő úrnak, a Mi Hazánk képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

DÓCS DÁVID, a Mi Hazánk képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár úr! Azt gondolom, hogy ez a törvényjavaslat valóban rengeteg technikai jellegű dolgot tartalmaz, melyek közül több üdvözlendő is. Elsőként talán a legfontosabbra szeretnék kitérni, hiszen a termőföld más célra való hasznosítása valóban egy igen aggályos probléma a jövőt nézve, és nagyon fontos, hogy a termőföldjeink épességét és mennyiségét is megvédjük, hiszen Czerván képviselőtársam is említette, hogy a termőföld egy korlátozottan rendelkezésünkre álló jószág, tehát arra vigyázni kéne.

Talán érdemes azt is megemlíteni, hogy a rendszerváltásnak hazudott módszerváltás óta gyakorlatilag a termőföldjeinknek a 10-15 százalékát veszítettük el, hiszen egymillió hektár lett más célra használva ezekből a termőföldekből. Természetesen itt voltak olyan beruházások, ahol elkerülhetetlen volt a termőföld más célú hasznosítása, és úgy gondolom, hogy az

egész nemzetnek a javát szolgálják, de többször említettem már itt a Ház falai között is, hogy van rengeteg olyan beruházás, ami úgy gondolom, hogy nem indokolt. Márpedig azért, hogy zöldmezős beruházásként valósuljon meg, nem indokolt az, hogy első osztályú termőföldeket vonjunk ki művelés alól, mint például, ahogy ez Debrecenben is történt egy kínai akkumulátorgyár miatt.

És lenne rengeteg olyan barnamezős beruházásra alkalmas hely, amit talán újra lehetne hasznosítani, hiszen az előző rendszerből rengeteg ilyen elhagyott gyártelep és ipari telep maradt ránk. Itt kéne talán erőltetni az ilyen ipari típusú beruházásokat. Arról nem is beszélve, hogy azt is számtalanszor elmondtam már, hogy igazság szerint én kicsit úgy érzem - és gondolom, agrárminiszter-helyettesként ezt ön is átérzi, még ha nem is mondja -, hogy nem jól kezeljük ezt a kis hazát és ezt a kis országot, hiszen nem a lehetőségeinkre próbáljuk meg alapozni az önálló nemzetgazdaságunkat. Hiszen nem a mezőgazdaság az, ami a legnagyobb hangsúlyt és a legnagyobb figyelmet kapja ebben az országban, hanem újra egy iparosodási útra léptünk, ahogy szoktam említeni, voltunk mi már a vas és acél országa, de az az út is úgy látszik, hogy zsákutcába vezetett.

Én nagyon remélem, hogy nem egy ilyen keserű tapasztalási folyamatnak az elején járunk még, és pár évtized múlva nem kell majd belátni önöknek azt, hogy bizony-bizony nem ez lett volna a helyes út, nem ez lett volna a helyes irány. Hiszen számtalanszor kihangsúlyoztuk azt is, hogy igazság szerint ezekből a külföldi multinacionális cégekből, amelyek idetelepülnek hazánkba, majd aztán temérdek külföldi munkaerőt hoznak ide, és aztán a technológiát és a profitot kiviszik végül az országból, nem sok haszna van a magyar nemzetgazdaságnak. Éppen ezért az erősségeinkre kéne azt alapozni, a magyar mezőgazdaságra, a magyar földekre és aztán a magyar feldolgozóiparra. Egy kis innovációt kéne belevinni, és nem egy félféudális korba kéne az autóiipari összeszerelő üzemekkel visszalökni az országot.

Az, hogy a földvédelmi járulék mértéke esetenként akár háromszorosára is lehet emelve, ez szintén üdvözlendő. Csak egy nagy baj van vele, nagyon úgy érzem, hogy ezzel megint csak az egyszerű átlagember lesz ellehetetlenítve, hiszen azokat a multicégeket, amelyek mindenképpen szeretnének nálunk beruházni, valószínűleg nem fogja távol tartani még a háromszorosára emelt földvédelmi járulék sem. Éppen ezért azt gondolom, hogy itt sokkal szigorúbb szabályozás szükségeltetne annak érdekében, hogy a termőföldet ne lehessen tényleg tömegével más célra használni, és ne a külföldi beruházók áldozatául essen a magyar termőföld, hiszen az az egyik legfontosabb kincsünk.

Aztán utalt itt az előterjesztésben államtitkár úr az erdő védelméről szóló törvényre. Nagyon helyes - vadászaként mondom ezt -, hogy a vadászatnak gyakorlatilag a pontos időmeghatározása meg fog történni, hiszen egész egyszerűen a vadászok sem sajátíthatják ki

a magyar erdőket. A természetjáróknak és a természet szerelmeseinek is éppen olyan keresnivalója van ott, mint a vadászoknak. Nagyon örülnék, ha ez a szabályozás egy kicsit túlmutatna, és talán a földtulajdont és a vadászatot is kicsit megpróbálnánk közelebb hozni egymáshoz, hiszen itt elég gyenge lábakon állunk még jelenleg. Ez egy állandó olyan vita, ami időről időre felmerül, és nem mondom, hogy végleges megoldást lehet rá kínálni, de talán közelebb lehetne jutni ahhoz, hogy mindkét fél egy kicsit elégedettebb legyen. Leginkább a földtulajdonosok, hiszen ők a vadászati jognak is a tulajdonosai, mégsem igazán profitálnak belőle. Leginkább akkor nem, ha, mondjuk, vadászember is ez a földtulajdonos, mégsem tud a saját földjén vadászni, vagy nem tudja, mondjuk, a vadkárt megelőzni egészen paradox módon úgy, hogy egyébként mindene megvan hozzá, hiszen van földje, van neki vadászengedélye, van fegyvere, mégsem tudja a saját földjét megvédeni, mert valamiért ő már nem fért be ebbe a vadásztársaságba és a vadászok közé.

Aztán örömteli, hogy a zártkertekről is szó esik. Azt gondolom, hogy a zártkertek maguk a magyar vidék aranykorát jelképeznék vagy jelképezték egykoron, de mára sajnos, mint sok minden másnak, ennek is egy kicsikét a fénye megfakult. Azt gondolom - itt előttem szóló képviselők is említették -, hogy egyszerűsíteni kéne a zártkerteknek mind a művelésiág-változtatását is, mind az összevonását is, mind a birtokba jutását is, hiszen volt már rá példa, hogy a zártkerteket sokkal egyszerűbben lehetett birtokba venni. Én azt gondolom, hogy érdemes lenne ebbe az irányba visszakanyarodni.

Végezetül, amit én nagyon fontosnak tartok e javaslat kapcsán elmondani, az a kárenyhítések szabályozása. Elméletileg ez most úgy működik, hogy akinek nincsen független biztosítóval aszálykárra biztosítása kötve, az az alpból a kárigényének csak az 50 százalékát kaphatja meg. Ez azért problémás, mert a minap Dél-Magyarországról egy olyan információt kaptam, miszerint egy ilyen magánbiztosítóval kötött szerződést az egyik gazdálkodó, az igényelt kárigényt ki is fizette ez a biztosító, de aztán a kifizetést követően egy évre rá megkereste a károsultat, miszerint likviditási problémái adódtak, éppen ezért fizesse vissza a kifizetett kárigénynek egy jelentős részét. Ez teljesen abszurd helyzet, hiszen a gazdálkodókat, tudjuk, hogy még az ág is húzza jelen pillanatban. Nem tudom, hogy ez hogyan lehetséges. Természetesen majd a minisztériumhoz fogok fordulni majd azokkal a dokumentumokkal, amelyeket beszereztem az ügy kapcsán, de azért jó lenne ezt a kárenyhítést is egy kicsit felülvizsgálni, mert azt gondolom, hogy még ezen is lenne mit változtatni pozitív irányba.

És talán még egy dolgot szerettem volna megemlíteni: itt az erdőgazdálkodás kapcsán is már a múltkor beszéltünk vagy vitáztunk a Ház falain belül, én azt gondolom, hogy az erdőgazdálkodás most egy nagyon hányattatott sorsú dolog, pedig az egyik legszebb gazdálkodási forma. Valóban azt gondolom, hogy ott jövőt építünk, és az utánunk jövő generációknak teremtünk

valamit. Már sokszor nem a mi életünkben hozza meg a gyümölcsét a befektetett munka, hanem majd lényegesen később, több évtizeddel később. Itt a fásításból történő fakitermelésnek az egyszerűsítése az, ami valóban nagyon szükséges. Esetleg majd ennek a további egyszerűsítéséről is ejthetnénk szót, hiszen a túlbürokratizálás, azt gondolom, hogy ebben az esetben is sok embernek elveszi a kedvét még attól is, ha esetleg egy ilyen fásítást szeretne megművelni vagy karbantartani.

(12.20)

Illetve a másik, ami nagyon dicséretes, hogyha ez így is fog a gyakorlatban működni, hogy az erdőtulajdonjognak a megszerzését követően az illetékmentesség akkor is fennáll, ha gyakorlatilag átengedi a használatát ennek az erdőnek, egy olyan erdőbirtokoságnak, amely ezt tudja kezelni. Hiszen most egy egészen abszurd helyzet volt, hogy az ember ha megvásárol egy erdőterületet, akkor a NAV máris illetéket szeretne rá kiszámlázni vagy azzal szeretné sújtani, úgy, hogy gyakorlatilag az embernek lehetősége sincs a szerződésben foglalt kritériumoknak a megfelelőségét valahogy kieszaközölni, egész egyszerűen azért nem, mert az erdőgazdálkodónak való bejelentkezés nem egy egyszerű folyamat.

Eppen ezért azt gondolom, hogy ez az illetékmentesség valóban dicséretes, és reméljük, hogy a gyakorlatban is így fog működni. Köszönöm szépen a szót. *(Szórványos taps a Mi Hazánk soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Dócs Dávid képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Képerces felszólalásra senki nem jelentkezett, további képviselői felszólalásra senki nem jelentkezett, ezért az általános vitát lezárom. Megadom a szót Farkas Sándor miniszterhelyettes úrnak, államtitkár úrnak.

FARKAS SÁNDOR agrárminisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen a vezérszónoki hozzászólásokat. Czerván képviselő úr régi agrárius, szinte részletesen végigelemezte a teljes törvényt, úgyhogy ezt köszönöm szépen kiegészítésképpen. Az a támogatás pedig egyértelmű számomra, amit a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség részéről ő is elmondott. A törvény támogatása nagyon fontos mindannyiunk számára, és köszönöm azokat a kiegészítéseket, pontosításokat, amelyeket képviselő úr tett a törvénnyel kapcsolatban.

Innentől kezdve kicsit nehezebb helyzetben vagyok, mert sokszor olyan kérdések merültek fel, amit a képviselőtársaim összekapcsoltak az agrárgazdálkodás jelentős részével. De azért én mindig érzem ebben azt, hogy nem minden esetben jó szándékú, sőt, mondhatnám azt, hogy kevésbé érezhető a jó szándék. Inkább azoknak a korábban bevett politikai szlogeneknek az ismétlése, összefűzése, összekapcsolása történt meg, ami azért ebben a parlamentben... - engedjék meg,

mint az egyik, körbenézek, most már Lezsák elnök úron kívül legidősebb képviselőként vagyok jelen, és 1998 óta már nagyon sok agrárvitát, lehetőséget és különböző programokat megéltünk itt ebben a Házban. Engedjék meg, hogy azért korábban, most nem akarok nagyon visszarevedni a múltba, de amikor egy agrártörvény volt, egy agrárvita volt, ott agrárvita volt, ezt csak hangsúlyozni szeretném.

Köszönöm szépen a képviselő uraknak a szakmai észrevételeit. Én nagyon sajnálom, hogy ebből mindig politikai vita akar lenni. Megértem én az ellenzéki képviselőtársaimnak - én is voltam ellenzéki képviselő - ezt az erőlködését, de tudjuk, hogy abból mi szokott kisülni. Ez nem biztos, hogy szerencsés, főleg amikor ilyen oligarchákról beszélnek, meg hogy előre-gedik és tönkremegy az agrárium. Tehát ezektől a gondolatoktól én messze-messze elzárkózom.

Szeretném inkább arra felhívni a tisztelt képviselőtársaim figyelmét, hogy inkább valami pozitívát mondjanak már a magyar társadalomnak. Miért kell mindig negatívát? Én ezt egyszerűen nem értem. Hát nem igaz, hogy ebben az országban nem jó a mezőgazdaságban dolgozni és élni! Mert ha nem lenne jó, akkor nem csinálnák. *(Szabó Rebeka: Önök mondják a pozitívát, mi meg kritizálunk! - Az elnök megkocogtatja a csengőt.)* Úgyhogy ezt azért szeretném, ha végiggondolnák, tisztelt képviselőtársaim; szép szakmának, ha nem a legszebb szakmának tartom a mezőgazdaságot.

Természetesen vannak nehézségek, minden évnek vannak problémái, minden évnek vannak különlegességei. Ez az a szakma, amit nem lehet egyik napról a másikra követni. Éppen ezért ebben, akár milyen jóindulatú egy kormányzat, mindig is lesznek olyan pontok, akár egy törvényben, amit a holnapután nap az élet talán már másképp diktál. De azért vagyunk, és ez a törvény is arról szól, ennek a 24 törvénynek a módosítása, hogy mindig igazodunk az élet által felmerült kérdésekhez, és szeretnénk minél jobbat, és minél jobban megfelelni a gazdatársadalom, a gazdálkodók számára. Éppen ezért én kérem a tisztelt képviselőtársaimat, hogy inkább talán erről beszéljenek.

Az pedig, tisztelt képviselő asszony, hogy 1,2 millió hektáron lehetne öntözni, elnézést, de túlzás. Itt ma Magyarországon legjobb esetben is 500 ezer hektár az a terület, amin öntözés majd tíz év múlva elképzelhető, de annál több jelen pillanatban nem. Ehhez megfelelő egyéb dolgok is szükségesek, ezt inkább csak számszakilag szerettem volna kiegészíteni.

Hollik képviselő úrnak külön köszönöm a támogatását.

Bence János jobbikos képviselőtársam a termőhelyekkel kapcsolatban szólt. A kitermelőhelyekkel, a célkitermelőhelyekkel kapcsolatban itt azért elmondhatjuk - ezt kimondottan kérdésként vetette föl -, ez csak útépitésre vonatkozik, szeretném pontosítani. Tehát azok az aggodalmak, amelyek egyéb gondolatokat felvetnek, talán egy picit túlzás, és erről különben is a bányatörvény rendelkezik jelentős részben.

Művelésiág-váltás, zártkertek kérdése, ez felmerült többször is. Egyértelmű, hogy itt a helyi önkormányzatoknak van ebben óriási szerepe, ezt ott kell rendezni. Ezt nem nekünk itt a parlamentben kell rendezni, hanem akik ott élnek, akik ott a település vezetői, akik körbejárják ezeket a területeket. Sajnos valóban vannak olyan zártkertek, személy szerint én is tudok, majdnem, még azt is mondhatom, a közvetlen szomszédomban is van ilyen. Én sem tudok vele túl sok mindent kezdeni, de majd egyszer talán eljuttunk oda, hogy az önkormányzatok ebben sokkal hatékonyabban föl tudnak lépni.

Itt csak megjegyezni szeretném, habár ez sem agrártéma - bocsánat, most én is elkalandozok -, hogy azokon a telkeken, amelyek falvakban, kisvárosokban, de nagyvárosokban is vannak, ahol összedőlt egy ház, lebontottak valamit, és úgy áll húszt éve, csak a romhalmaz van. Ez ugyanaz, mint a zártkert, szeretném mondani, ugyanaz a probléma, hogy hogyan védjük a környezetünket, egyáltalán a településekünket vagy a városképeket. Ez mind ehhez tartozik, és éppen ezért én szeretném, hogyha ebben nem kimondottan a parlamentben, hanem a helyi önkormányzatokban, a helyi képviselőkön keresztül tudnánk előrelépni. Ebben én nagyon sok, hogy mondjam, nehézséget látok, de remélhetőleg megoldódik.

Szabó Rebeka. Tisztelt Képviselő Asszony! Régóta vitatkozunk vagy régóta próbálkozunk itt a parlamentben - meg még a régi bizottságban is - eszmét cserélni. Úgy gondolom, hogy nem jutottunk egymáshoz közelebb részemről. Önnek ez az akkumulátorgyár egy olyan szlogen, nem tud erről az útról letérni és nem is akar, a bányákról sem. Ezek mind azok a régi szlogenek, amit már hat-nyolc éve hallunk, az akkumulátorgyár, mondjuk, fiatalabb ennél, de hogy hova építsünk, hova ne építsünk. Ön szerint akkor valószínűleg a Holdra kellene építeni, egy jó nagy távvezetékekkel összekötni a Földet. Olyan utópisztikus dolgokat tud néha mondani, ne haragudjon, amivel nem tudunk mit kezdeni.

Én megértem a szándékát, hogy önnek ez a feladata, de azért azt engedje meg, hogy ezek a dolgok, amelyeket ön jelentős részben felvetett... - most itt jött még ez a parlamenti dolog, az már végképp kiverve nálam a biztosítékot, hogy szántunk, ne szántunk, műveljük, ne műveljük. Akkor visszakérdezek: megszerezzeünk? *(Szabó Rebeka: Nem! Békén kell hagyni!)* És akkor mi lesz? *(Az elnök megkocogtatja a csengőt.)* Most nem akarok, elnézést, elnök úr, itt személyes vitát folytatni *(Szabó Rebeka: Kérdezett tőlem, elnézést kérek!)*, de ezek a kérdések nem ilyen egyszerűek. Ha ön egyszer az agráriumban dolgozna, nagyon jól tudná, hogy mit kell egy ilyen területtel végezni, ott igenis meg lehet oldani ezt mindenféle különösebb beavatkozás nélkül.

A szántásról pedig csak annyit, hogy szerintem aki azt mondja ma Magyarországon, hogy bűn szántani, az azért egy kicsit tévúton van, önökkel együtt. Úgyhogy én szeretném, hogyha ezt a nagyszerű agrotechnikai műveletet nem úgy használnánk, hogy ez

bűn, hanem úgy, hogy ez igenis szükséges. Nézzük meg most az őszi munkákat, mindenki gyönyörűen felszánt; ahol felszántásra kerülnek a területek, belvíz sincs egyáltalán. Ez természetesen nemcsak a belvízre, hanem egyéb dologra is vonatkozik.

Dócs Dávid képviselőtársam szintén fölvetett néhány gondolatot a termőföld védelméről, és összehasonlította a mezőgazdaság helyzetét és az ipari fejlesztést. Elnézést, de ebben nekem azért... - szóval, a kettőt nem szabad egymás ellen fordítani. Szükséges a vidéki megélhetés, a vidék fennmaradása, a vidéki foglalkoztatás szempontjából, hogy szakmailag minél műveltebb, minél fejlettebb, minél több, most így mondom, szakmai tudással rendelkező ember éljen ezeken a területeken.

(12.30)

Ehhez szükség van az ipari fejlesztésre is, ezt mondjuk meg őszintén. A kettőt együtt párhuzamosan kell hogy vigyük. A foglalkoztatáspolitikában és nagyon sok minden másban önmagában a mezőgazdaság nem fogja tudni a teljes vidéket felemelni. Ez képtelenség, ne legyünk naivak, ezt sajnos én mint agráros mondom. Éppen ezért fontos az, hogy ezt a kettőt párhuzamban kell kezelni.

Azt, hogy a termőföld védelmét mindenki kiemelte, köszönöm szépen. Úgy érezzük, hogy ez a legfontosabb. Valóban a termőföld szigorú szabályozása elengedhetetlen, és ez minden ilyen salátatörvénynél valószínű, hogy elő fog még párszor jönni, hogy még ezen csavarjunk, még több szigorítást hozunk be. Ezzel szerintem nincs probléma.

Köszönöm a vadászati törvénnyel kapcsolatos véleményét.

Kárenyhítés. Ehhez dokumentumok szükségese, egyértelmű.

A fakitermelés, erdőgazdálkodás illetékmentessé és az erdőtulajdonjog illetékmentessé válását ön is elfogadja és támogatja.

Köszönöm szépen, tisztelt képviselőtársaim, hogy véleményükkel, javaslatukkal, illetve a hozzászólásukkal kiegészítették a mai vitát. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Farkas Sándor miniszterhelyettes úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig van lehetőségünk. Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk.

Most a **napirend utáni felszólalások** következnek. Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Bencze János, a Jobbik képviselője: „Mi történik itt?” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

BENCZE JÁNOS (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Köszönöm a szót. Az autóstársadalom szemével nézve a világot bejött egy olyan téma, az egynapos autópálya-matrica témája, amit összeadva a kormányzati rendelkezésekkel, amelyeket az autóstársadalom

irányába tesz, nyugodtan kimondhatjuk, hogy elindult a „hét bört lehúzni az autósokról” program.

Tehát lényegében ezzel megmutatta a kormány, hogy esze ágában sincs törődni az autóstársadalom problémáival, fejősteheneknek kiválóak, Mészáros Lőrinc számára fizessenek minden formájában a koncesszió irányába, amit csak lehet, de hogy az ő kérésük hogy az egynapos autópálya-matrica tisztességes, normális áron megjelenjék, ahogy Z. Kárpát Dániel képviselőtársam javasolta, maximum ezer forintért, szerintünk ez messze nem vágná földhöz a költségvetést.

De ha valaki például egy komolyabb rokonlátogatásra indul az ország egyik sarkából a másikba, igenis nagyon nagy segítség lenne neki. Nem okozna akkora veszteséget, mint amit önök sejtenek, de itt az látszik, hogy az autósokkal bármit meg lehet tenni, bármit rájuk lehet róni. Ez egészen addig meg fog történni, amíg az autóstársadalom igen komolyan nem hajlandó kiállni önmagáért. Ugyanis az autózás lényegében minden magyar családot érint, kivéve azokat, akik olyan nagyvárosokban élnek, ahol megfelelő tömegközlekedés van.

Tehát ismételtén arra kérnénk önöket, hogy gondolják végig egy jelképes gesztussal az egynapos autópálya-matrica árát. Állítsák be ezer forint környékére, senki sem jár rosszul, és megmutatnák azt, hogy az autóstársadalmat nemcsak fejőstehennek, baleknak tekintik, hanem egy olyan társadalmi rétegnek, amire igen komolyan számítanak. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Bencze János képviselő úr. Most megadom napirend utáni felszólalásra a szót Dócs Dávidnak, a Mi Hazánk képviselőjének: „Aktuális közügyek” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

DÓCS DÁVID (Mi Hazánk): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Hát, egy egészen érdekes témával készültem „Aktuális közügyek” címmel, szűkebb hazámat, pátriámat érinti ez az ügy. Én kifejezetten örültem akkor, és az egyik hídnak gyakorlatilag az egyik ünnepélyes eseményén, amin a külügyminiszter is részt vett, magam is részt vettem, ez Ipolyhídvég és Drégelypalánk között volt, ahol egy hidat emelnek az Ipoly folyó fölé. Azt gondolom, hogy ez mind nemzetpolitikailag, hiszen az elszakított területeket közelebb hozza egymáshoz, mind gazdaságilag egy nagyon előnyös beruházás lehetne, de most mondom majd az abszurditását a történetnek.

A hétfőn ugyanis tüntetést szerveztem, és kisebb akciókkal tiltakoztunk a vonalbezárások ellen, hiszen pont ennek az Ipoly folyónak a mentén egy vasútvonal húzódik, és itt augusztus 1-jével szüneteltették a vasúti forgalmat Balassagyarmat és Ipolytárnóc között. Nemcsak én hívom fel a figyelmet a vasút fontosságára, hanem bizony még a Jóisten és az időjárás is velem van, hiszen egy másik épülő hidunknál is ugyanaz a probléma lépett fel, mint Ipolyhídvégnél és Drégelypalánknál. Ez az Ipolyvarbó és Órhalom között épülő híd, ahol a híd már elkészült, az átadásra

alkalmas lenne mindkét projekt. Ennek az átadásnak az időpontja december 15-ére lett kitűzve, de ahogy említettem a Jóistent és az időjárást, ő közbeszólt, hiszen mindkét hídhöz vezető út gyakorlatilag a nagy esőzések miatt és az Ipoly folyó áradása miatt víz alá került.

Éppen ezért azt gondolom, hogy ez felértékeli a vasút szerepét is, hiszen látjuk, hogy az a közúti kapcsolat, amit létre szerettek volna hozni, ilyen módon nem jött létre. A vasút viszont ott lenne, és szívesen szállítaná a határ mindkét felén élőket, viszont erre most jelen pillanatban nincsen lehetőség, mivel szünetel a forgalom.

Én azt gondolom, hogy az Ipoly-völgyi vasútra kiemelt figyelmet kell fordítani. Az meg, hogy ilyen beruházások létrejöhetnek nagyon sok pénzből, talán egy kicsit az erdő nélküli lombkoronasétány esetét próbálja példázni. Hiszen ez a beruházás nagyon sok ideig térülne meg, de így, hogy gyakorlatilag még az átadása előtt sem lehet már használni, és ki sem lehet jutni az átadásra, ez így egy egészen abszurd dolgot vetít elénk, hiszen teljesen értelmetlen jelen formájában ez a beruházás, mivel a híd maga megvalósult, de a hozzá vezető utak víz alatt vannak. Éppen ezért a közúti közlekedést semmivel nem javította, az itt élőknek továbbra is azokat az útvonalakat kell használniuk, amelyeket eddig is használtak.

A Mi Hazánk Mozgalom azt gondolja, hogy sokkal előrelátóbb és sokkal jobban megtervezett beruházásokra kéne költeni a pénzt, hiszen lehet úgy mondani, hogy ez jelen pillanatban az ablakon kidobott

pénz volt. Éppen ezért mi azt támogatjuk, hogy a helyben élők véleményét is ki kell kérni, hiszen ha a terveket készítő mérnökök esetleg felmérték volna azt is, hogy az Ipoly folyó milyen áradásokra képes, akkor elképzelhető, hogy ezt az úthálózatot nem az ártérbe és nem a vízbe tervezik meg.

Azt gondolom, hogy itt lehetne talán szóba hozni a megyei közgyűlések szerepét is, amelyeknek az elmúlt időszakban teljesen kiüresítették a hatáskörét. Ha talán velük konzultálva, a helyi megyei fejlesztési tervet elővéve, leporolva és a helyi szakemberek véleményét kikérve lennének ezek a beruházások elkészítve, akkor ilyen baleset nem fordulhatna elő.

Természetesen a szükségessége és a haszna reméljük, hogy meglesz ezeknek a hidaknak, már akkor, amikor éppen meg lehet őket közelíteni az árvíz levoáultával, de könnyen lehet, hogy ez csak a tavaszi jó idő beálltával fog majd megvalósulni, ami azt gondolom, hogy egy elég érdekes helyzetet idéz. Köszönöm szépen a szót. *(Taps a Mi Hazánk soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Dócs Dávid képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A napirend utáni felhívások végére értünk.

Tájékoztatom önöket, hogy az őszi ülészak következő ülésére várhatóan 2023. november 27-én kerül sor.

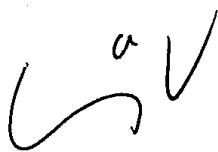
Megköszönöm munkájukat. Az **ülést bezárom**. Jó napot mindenkinek!

(Az ülés 12 óra 38 perckor ért véget.)

Mihálffy Béla s. k.
jegyző

Dr. Vadai Ágnes s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)